Tervetuloa Torontoon urheilu- ja musiikkijuhlaan elok. 4-7 p.

VAPAUS

Ilmestyy tiistaina, torstaina ja lauantaina
Perustettu 1917

Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

No. 83 — Vol. LI vuosikerta — Sudbury, Ont. — Tiistai, heinäk. 18 p. — Tuesday, July 18, 1967

JUHLAVUODEN KOLME SYMBOOLIA

Canadan 100-vuotispäivän, Vapauden kultavuoden ja Suomen itsenäistymisen 50-vuotispäivän kunniaksi

Työttömille parempi vakuutusturva

Alahuoneen istunnolle luvataan esittää syksyllä ehdotus työttömyysvakuutustulojen korottamiseksi nykytasosta

Ottawa. — Työministeri John R. Nicholson tiedoitti maanantaiiltana, että seuraavien lähikuukausien aikana esitetään parlamentin hyväksyttäväksi ehdotus työttömyysvakuutustulojen korottamiseksi.

Samalla kertaa hän antoi selvän viitteen siitä, että tarkoitus on laajentaa työttömyysvakuutusturvaa joillekin niille työläisille, jotka eivät ole vielä sen alaisuudessa.

Mr. Nicholson esitti nämä tiedot puhuessaan Queens yliopistossa pidetyssä Työttömyysvakuutuskomissionin järjestämässä konferenssissa, missä keskustellaan sosiaalisista turvallisuuskysymyksistä. Hänen puheensa teksti julkaistiin etukäteen.

Määritellen tämän ongelman ratkaisun kiireelliseksi tehtäväksi, mr. Nicholson sanoi, että työttömyysvakuutustulojen rajaa ei ole korjattu moneen vuoteen. Inflaatio (rahan arvon aleneminen) on alentanut työttömyysvakuutustulot monessa tapauksessa kokonaan riittämättömiksi. Korkein työttömyysvakuutustulo on nyt $36 viikossa.

"Me voimme melko varmasti odottaa parannuksia tähän tilanteeseen kun alahuoneen istunnolle esitetään työttömyysvakuutuslain muutosehdotuksia," hän sanoi.

Työttömyysvakuutustulojen viimeisin korotus suoritettiin 1959, jolloin viikkotulo — mikä oli $23—$30 nostettiin nykyiselleen, mikä on $27.00—$36.00.

Ministeri Nicholson sanoi työttömyysvakuutuslakia tarvittavan kaikilla työaloilla ja että tuleviin muutosehdotuksiin tulee tätäkin asiaa parantavia esityksiä.

Hän sanoi työttömyysvakuutuslain tarkoituksena olleen aluksi arvostettavien, mutta työttömänä olevien työläisten avustaminen vakavaraisen vakuutusmenetelmän puitteissa.

"Nämä seikat johtivat kiertämättömästi valinnallisuuteen, millä perusteella kehittyi etuoikeutettu riski-eliitti."

Viimeaikaisemmat sosiaalihuoltolait, kuten esimerkiksi vanhuudeneläkelaki, korostavat suuremmin kaikki-käsittäväisyyttä eikä ehdollista tai valinnallista huoltoa.

Työttömyysvakuutuslain muutosehdotuksille annetaan ensi sija kun alahuoneen istunto kokoontuu uudelleen syyskuun 25 päivänä. Hän sanoi, että nämä muutosehdotukset ovat nyt valmistelun loppuvaiheessa.

Ylähuone hyväksyi homoseksualilain

Lontoo. — Britannian parlamentin ylähuone antoi perjantaina hyväksymisensä alahuoneen aikaisemmin hyväksymälle laille, jonka mukaan yksityisesti kahdenpuolisesti hyväksytty aikuisten homoseksualismi tulee lailliseksi.

Laki hyväksyttiin toisessa lukemisessa äänin 111—48. Lakiin voidaan vielä tehdä joitain toisarvoisia muutoksia, mutta sen lopullinen hyväksyminen näyttää varmalta syksyyn mennessä.

"Helvetti" täällä maan päällä

Teheran. — Lämpötila nousi maanantaina Iranin eteläosassa toisena peräkkäisenä päivänä 126.6 asteeseen (F) — noin 53° C.

Siellä nyt vallitsevaa helleaaltoa on sanottu maan päällä olevaksi helvetiksi.

Ahwazissa, missä lämpömäärä nousi 116.6 asteeseen, muodostui katujen asfalttipäällykset nesteeksi. Kuusi ihmistä on kuollut kuumuuteen. Satoja muita on sairaana ja monet muut ovat paenneet viileämmille seuduille.

Hiekkamyrsky lisäsi Ahwazin asukkaiden surkeata tilannetta.

Varjossa mitattu 126.6 asteen lämpö oli maanantaina ennätyslukema Shustarissa. Se on verrattavissa 136.4 asteen lämpötilaan San Luissa Mexicossa elokuun 11 pnä 1933, mikä oli siihen mennessä kaikkien aikojen korkein lämpötila.

Korkein Canadassa merkattu "virallinen" lämpötila on 110 astetta (F) Reginassa. Saskatchewanissa, Manitobassa ja British Columbiassa on kuitenkin useita kertoja merkattu epävirallisiin aikakirjoihin 112—113 asteen lämpötila.)

USA:n rautatietyöläisiä uhataan poikkeuslailla

Washington. — Edustajahuoneessa hyväksyttiin maanantaina senaatin lakiluonnos, jonka tarkoituksena on lopettaa koko maata käsittävä rautatielakko. Laki lähetettiin heti presidentti Johnsonin allekirjoitettavaksi.

Tietoisista piireistä on kuitenkin kerrottu, että rautatiellä työskentelevien mekaanikkojen unio ei noudata tämän lain määräyksiä ennen kuin liittovaltion oikeus on antanut sen perusteella päätöksensä.

Sen lisäksi, että tämä poikkeuslaki määrää lakon lopetettavaksi ja työläiset palaamaan työhön, se määrittelee myös kumpiakin osapuolia sitovan pakollisen palkkasovittelun siinä tapauksessa, että osapuolet eivät pääse keskenään siitä asiasta sopimukseen.

Washington. — Kongressin johtohenkilöt tiedoittivat sunnuntaina presidentti Lyndon Johnsonille, että hänen (pres. Johnsonin) pöydällä tulee maanantaiaamuna olemaan lakiluonnos, mikä lopettaa rautatie-mekaanikkojen lakon.

Yhdysvaltain rautatiet joutuivat sunnuntaina "rannasta rantaan" lakon alaiseksi. Se lopetti mantereen läpi kulkevan matkustajajunapalvelun, voi lopettaa sotamateriaalin lähetyksen Vietnamiin ja aiheuttaa joukkomittaisen paikallisliikenneruuhkan.

Edellämainittuun lakkovastaiseen lakiluonnokseen tulee todennäköisesti sisältymään pakollinen sovittelu vuoden kestäneen kiistan ratkaisemiseksi rautatieyhtiöiden ja noin 137,000 rautatietyöläistä edustavan kuuden eri unionin välillä. Kummaltakin puolen on aikaisemmin anottu kongressilta toimenpiteitä kiistan sopimiseksi.

"Meillä on ollut vuosi keskustelua (tästä asiasta", sanoi republikaanien senaatin ryhmän johtaja Everett Dirksen (Ill.). "On tullut tekojen aika."

Demokraattipuolueen kongressiryhmän järjestäjä Carl Albert (Okla.) sanoi rautatielakkoa kotija ulkomaiseksi kriisiksi.

The Union Pacificin Portlandiin länteenmenossa ollut matkustajajuna juuttui lakon johdosta 190 mailin päähän Portlandista itään. Tässä junassa oli 365 matkustajaa. Junamiehistö kieltäytyi menemästä mekaanikkojen lakkovahtilinjan läpi Hinkle-nimisessä paikassa.

Samantapaisia tietoja on saatu muiltakin rautatieosilta.

Kreikan entinen ministeri vangittu

Ateena. — Kreikan entinen ulkoministeri Evangelos Averoff Tositsa on vangittu osallistumisesta "epäilynalaiseen kokoukseen", tiedoitti sisäministeri Stylianos Patakos viikon lopulla.

Hän sanoi, että Averoff, nyt lakkautetun Kansallisen radikaaliunionin varajohtaja, vangittiin siksi, että hän olisi ollut neuvonpidossa monen henkilön kanssa.

Sotilasjuntta ei salli 5 henkilöä suurempien kokousten pitoa.

ROTUKAHAKAT JATKUIVAT VIIKON VAIHTEEN YLI NEWARKISSA

Toinen puoli kaupungin väestöstä poliisivartioinnin alaisena; yli 1,600 henkilöä on pidätetty

Newark. — Yksinäiset sala-ampujat jatkoivat sunnuntaina hajanaista tulitusta Newarkissa, missä rotukahakat saivat viikon lopussa laajat mittasuhteet.

Näiden mellakoiden yhteydessä on tapettu ainakin 22 ihmistä. Yli 1,1000 ihmistä on loukkaantunut. Omaisuusvahingot nousevat alustavien tietojen mukaan miljooniin dollareihin.

Toinen puoli Newarkin 400,000 henkeä käsittävästä asukasmäärästä oli sunnuntai-iltana poliisivartioinnin alaisuudessa, mutta kaupungin liikekeskuksessa vallitsi normaalitilanne.

Neljänä peräkkäisenä iltana olleitten rotukahakoiden johdosta väsyneet poliisit ja kansalliskaartilaiset vastasivat sunnuntai-iltana revolveri-, kivääri- ja konekivääriiaukauksilla kaikkiin yksityisiin ampumistapauksiin. Poliiseille oli hankittava lisää ammuksia lähiseudun kauppaloista.

Kuvernööri Richard Hughes esiintyi kansallisessa televisioverkostossa selittäen, että Newarkiin on palannut rauha, lukuunottamatta "rikollisia ja subversiivisia piirejä, jotka ehkä 20—25 henkeä käsittävänä joukkona jatkavat kapinointia.

Hän sanoi, että kahakoissa kuolleita joitakin ruumiita voidaan vielä löytää joko rakennuksista tai rakennusten katoilta.

Yhdessä kaupungin pormestarin Hugh Addonision kanssa kuvernööri lupasi armahduksen mille tahansa mellakkaan osallistuneelle, joka tekee ilmiannon sala-ampujien kohdalta — mutta iltaan mennessä ei ollut yhtään ilmiantoa saatu.

"Mitään yleisarmahdusta ei anneta," sanoi mr. Hughes, "eikä tultakaan antamaan niin kauan kuin minä olen kuvernöörinä. Laki täyttää ankaran tehtävänsä näiden ihmisten kohdalta."

Poliisit ovat jo vanginneet yli 1,600 henkilöä, joukossa paljon alaikäisiä. Satoja heistä oli sunnuntaina pidätettynä siksi kun he eivät saaneet hankituksi $500—$10,000 takausmaksua. Neekerien kaupunginosien kirkoissa esitettiin vetoomuksia rauhan ja järjestyksen palauttamiseksi.

Boston. — Värillisten amerikkalaisten kansalaisoikeuksia puolustavan National Association Advencement of Colored People (NAACP) järjestön 58. edustajakokouksessa esitettiin lauantaina vetoomus rauhan ja järjestyksen palauttamiseksi.

Mainitun järjestön johtajan Roy Wilkinsin valmistamassa päätöslauselmassa asetetaan syy Newarkin rotumellakoista sikäläisten kunnallisvirkailijain kannettavaksi siksi kun kunnallishallinto "ei ole tehnyt mitään Newarkin neekeriväestön suurten sosiaalisten epäkohtien korjaamiseksi."

Päätöslauselmassa kehoitetaan "molempiin rotuihin" kuuluvia lainkuuliaisia kansalaisia "pikaisiin toimenpiteisiin väkivaltaisuuksien lopettamiseksi ja sanotaan, että tämä edustajakokous "voi ymmärtää, vaan ei hyväksyä nopeasti kehittyneitä väkivaltaisuuksia visseistä epäkohdista." Mutta, sanotaan päätöslauselmassa, edustajakokous "ei voi ymmärtää "pitkittyvää väkivaltaisuutta mikä vaarantaa ihmishenkiä ja omaisuuksia."

VIIME TIEDOT

Churchill Falls. — Newfoundlandin pääministeri Joseph Smallwood esitti maanantaina uhkauksen, että hän tulee turvautumaan poikkeuslakeihin estääkseen työläiset lakkoutumasta $800 miljoonan arvoisella Churchill Falls voimalaitostyömaalla. Mr. Smallwood puhui noin 600:lle työläiselle vähää ennen kuin hän kaukokontrollin avulla sytytti sarjan räjähdyksiä aloittaen siten virallisesti Churchill joen kanavan kaivaustyöt.

Newark, N. J. — Viisi päivää kestäneiden rotumellakoiden heikennettyä aika-ajoin tapahtuvaksi yksilöammunnaksi, Newarkissa peruutettiin eilen ulkona liikkumiskielto. Samalla kertaa vedettiin kansalliskaartin aseistetut miehet pois mellakka-alueelta. Mellakoiden yhteydessä on surmattu 24 ihmistä. Se oli Yhdysvaltain pahin rotumellakka Los Angelesin Wattsin alueella v. 1965 tapahtuneiden kahakoiden jälkeen missä surmattiin 334 ihmistä.

United Nations. — YKn tarkkailijat ryhtyivät maanantaina valvomaan Egyptin-Israelin välistä epävakaata ampumisen lopettamissopimuksen toteuttamista. Tämä alue oli maanantaina toista päivää rauhallisena.

Israel rosvonnut YK:n tavaroita sanoo pääsihteeri U Thant

Yleiskokoukselle esitettävässä raportissa sanotaan, ettei vetoomuksista ollut mitään apua

United Nations. — YK:n pääsihteeri U Thant esitti viikon lopulla syytöksen, että Israelin asevoimat ovat Gazan alueella olevasta YK:n asevoimien päämajasta rosvonneet ja vieneet pois YK:n omaisuuksia.

Israelin joukot valtasivat ja miehittivät Camp Rafahin varastot ja YKn sikäläisen päämajan kesäkuun 7 päivänä, sanoi U Thant Yleiskokoukselle valmistamassaan raportissa. Siitä lähtien alkaen Israelin asevoimat ovat vastuussa YK:n sikäläisistä omaisuuksista, hän sanoo.

YK:ssa olevalle Israelin päävaltuutetulle Gideon Rafaelille esitetyistä valituksista ja paikallispäällikön lupauksista huolimatta "alkuperäisen vetoomuksen jälkeen on viety pois entistä enemmän tavaraa", sanoo U Thant.

YKn Gazan alueella olevasta päämajasta on viety suurin osa kalustusta, kirjoituskoneista, tuulettajista ja muista välineistä. Kaikki käyttökunnossa olleet YK:n ajokit otettiin Israelin sotilaiden käyttöön Gazan alueella, sanotaan raportissa.

"Tosiasiassa", sanoo U Thant, "YK:n erikoisvoimien edustajat ovat nähneet näiden tavarain pois viemisen saamatta Israelin vastuunalaisilta virkailijoilta mitään apua sen ehkäisemiseksi."

Kun UNEF:n edustajat vierailivat Camp Rafahissa Israelin miehityksen jälkeen he totesivat, että YK:n miltei kaikki ajokit olivat menneet. Samoin oli viety kasarmien huonekalut, vuoteet ja muut siirrettävissä olevat välineet.

(Jatkuu sivulla 4)

Canada-Neuvostoliiton konsulisopimus

Ottawa. — Canada ja Neuvostoliitto allekirjoittivat perjantaina sopimuksen, mikä viimeistelee kahden maan välisen konsulivaihdon. Tämän sopimuksen perusteella Canada voi avata Neuvostoliitossa konsuliviraston milloin hyvänsä Ottawa niin haluaa.

Sopimuksen mukaan formalisoidaan useita menettelytapoja, joita on toteutettu viimeaikoina useita vuosia, sisältyen siihen Canadan kansalaisoikeuden hankkineiden venäläistä alkuperää olevien henkilöiden oikeus mennä synnyinmaahansa ja tulla sieltä takaisin.

Sopimuksen allekirjoitti Moskovassa Canadan suurlähettiläs Arthur Ford ja Neuvostoliiton apulaisulkoministeri S. P. Kozyrev.

Vielä ei ole tietoa milloin Canada avaa konsuliviraston Neuvostoliitossa. Mutta milloin tahansa se avataan, tämä konsulivirasto ei tule sijaitsemaan Moskovassa, vaan ehkä Kievissä, Ukrainassa tai Leningradissa.

Yleisesti puhuen konsulivirastot yrittävät auttaa kansalaisiaan silloin jos ne joutuvat vaikeuksiin ulkomaanmatkoilla.

Canadan ulkoministeriön antaman lausunnon mukaan kahden maan välillä jatketaan vielä keskusteluja toisen maailmansodan hajoittamien perheitten yhdistämisongelman ratkaisemiseksi.

Vapauden kultavuoden haasterahastoon saapui ensimmäisenä päivänä $1,374.55

Yli 60 lahjoitusta ja paljon lisää haasteita sanavapauden ystäville — Pohjois-Ontario otti taas alusta alkaen hyvän johtoaseman

Vapauden kultavuoden haasterahastoon — karhujen karkoittamiseksi Vapauden ja Liekin kimpusta tämän vuoden ajaksi — saatiin tähän ensimmäiseen katsaukseen 61 lahjoitusta ja niiden ansiosta komea rahasumma, $1,374.55, sekä suuri määrä haasteita muille sanavapauden ystäville ja kannattajille. Suurkiitos lahjoituksista ja haasteiden antamisesta.

Tämänpäiväistä yhteistulosta kaunistaa osaltaan huomattavasti CSJn neljän osaston hyvät lahjoitukset. South Porcupinen osastolta tuli $500.00 Long Laken osastolta $100.00, Sudburyn osastolta $200.00 ja Kirkland Laken osastolta $200.00. Tuhannet kiitokset järjestötoverit ja lisää sellaisia tulkoon!

Kuten edellisenäkin vuonna "kulta-alueen" nimellä yleisesti tunnettu Pohjois-Ontario otti taas alusta pitäen vakuuttavan johtoaseman, täyttäen osuutensa yhdellä rysäyksellä 56.62-prosenttisesti. Toisella sijalla on Keski-Ontarion alue mikä on täyttänyt osuutensa 21.45-prosenttisesti. Hyvänä kolmosena on Expo 67-maakunta, Quebec, mikä täytti osuutensa 12-prosenttisesti.

Kaiken kaikkiaan tuli tässä ensimmäisessä katsauksessa alin yleistavoite, mikä on $7,000.00, täytetyksi 19.35-prosenttisesti.

Alku siis näyttää hyvältä, mutta lopussa vasta kiitos seisoo! Lähes viidesosa tavoitteesta tuli täytetyksi. Se antaa paljon. Mutta vielä on hankittava neljä viidettäosaa ja se vaatii entistä enemmän ponnistelua joukkomme harventuessa kuolemantapausten johdosta.

TULOKSET ALUEITTAIN OVAT SEURAAVAT:

	Tavoite	Hankittu	Pros.
Pohjois-Ontario	$1,300.00	$ 736.00	56.62
Keski-Ontario	1,830.00	412.50	21.45
Quebec	250.00	30.00	12
British Columbia	650.00	49.05	7.55
Etelä-Ontario	1,325.00	80.00	6.04
Man. ja Sask.	55.00	3.00	5.45
Länsi-Ontario	1,500.00	64.00	4.26
Alberta	90.00		
	$7,000.00	$1,374.55	19.35

CSJ:n SOUTH PORCUPINEN OSASTO, South Porcupine, Ont., lahjoittaa $500.00 lehtiemme talousaseman tukemiseksi ja erikoisesti syntymäpäivälahjana 50-vuotiaalle Vapaus-lehdelle, sekä toivoo, että kaikki Järjestömme osastot, Naisten kerhot ja kaikki tilaajat tukevat runsaskätisesti lehtiemme ilmestymistä.

CSJ:n KIRKLAND LAKEN OSASTO, Kirkland Lake, Ont., lahjoittaa $200.00 syntymäpäivälahjana 50-vuotiaalle Vapaus-lehdelle ja kehoittaa kaikkia osastoja, Naisten kerhoja ja seuroja tukemaan lahjoituksillan lehtiämme, että niiden ilmestyminen olisi turvattu.

CSJ:n SUDBURYN OSASTO, Sudbury, Ont., lahjoittaa $200.00 kultavuoden syntymäpäivälahjana Vapaudelle ja haastaa Toronton, Port Arthurin ja Vancouverin osastot tekemään samoin.

CSJ:n LONG LAKEN OSASTO, Long Lake, Ont., lahjoittaa $100.00 syntymäpäivälahjana Vapaudelle, josta Liekki saakoon myös osuutensa ja haastaa CSJ:n Beaver Laken ja Wanupin osastot tekemään samoin.

K. VALKAMA, Vancouver B.C. lahjoittaa $20.00 syntymäpäivälahjana 50-vuotiaalle Vapaudelle.

EMIL HELLSTEN, Port Arthur, Ont., lahjoittaa $2.00 Vapaudelle 50-vuotissyntymäpäivälahjana.

A. SALMINEN, Toronto, Ont., lahjoittaa $10.00 syntymäpäivälahjana Vapaudelle ja haastaa Verner Arolan Vancouverista, B.C. ja Lempi Kiviniemen, Torontosta, Ont.

ANNA SAVOLA, Vancouver B.C. lahjoittaa $3.05 Vapaudelle kultavuoden syntymäpäivälahjana

VEERA JALONEN, Larder Lake, Ont., lahjoittaa $1.00.

WERNER LAMMI, Beaver Lake, Ont., lahjoittaa $5.00 syntymäpäivälahjana 50-vuotiaalle Vapaudelle.

VIETNAMILAISET TUHOSIVAT YLI 40 KONETTA

Da Nang. — Vietkong-partisaanit suorittivat varhain lauantaiaamuna hyökkäyksen Da Nangissa olevaa Yhdysvaltain suurta lentotukiasemaa vastaan tuhoten amerikkalaistietojen mukaan 42 lentokonetta. Vietnamilaisten hyökkäyksessä kerrotaan kuolleen 8 amerikkalaista ja haavoittuneen 173.

Tämä oli kovin ja parhaiten onnistunut hyökkäys tätä amerikkalaistukiasemaa vastaan, mitä kohti on aikaisemmin tehty kaksi hyökkäystä.

Aluksi tiedoitettiin, että siellä kuoli 13 amerikkalaista mutta myöhemmin todettiin, että 5 'mariinia, joiden luultiin kuolleen, oli kuitenkin elossa.

Da Nangin lentotukiasema on Etelä-Vietnamin pohjoiosan rannikolla. Sieltä on suoritettu jatkuvasti pommituksia Pohjois-Vietnamia vastaan. Nyt suoritetun hyökkäyksen johdosta oli tämä lentotukiasema toistaiseksi suljettava.

Saatujen tietojen mukaan lentotukiaseman kiitoradat vaurioituivat pommituksen ja paikalla tapahtuneiden lentokoneiden sekä gasoliinivarastojen ja ammusvarastojen räjähdysten johdosta.

Miehistö ryhtyi lauantaiaamuna korjaamaan pommituksessa vaurioitunutta 10,000 jalan mittaista kiitorataa ja puhdistamaan toista kiitorataa jätteistä.

Vietkong partisaanit tulittivat Da Nangia 45 minuuttia noin 4.3 mailin päästä — ja pommituksen sanotaan olleen erittäin hyvin maaleihinsa osunutta.

Pommituksesa tuhoutui myös 4 sotilaskasarmia.

Yhdysvaltalaisviranomaisten selityksen mukaan pommitus suoritettiin 122 millimetrin venäläistekoisilla raketeilla. Ensiksi sanottiin, että pommituksessa käytettiin 140 millimetrin raketteja, mutta amerikkalaiset muuttivat tämän tiedon ja selittivät, että hyökkäyksessä käytettiin 122 millimetrin raketteja.

Suuret liekkipallot nousivat pommituksen johdosta tukiaseman ylle ja koko taivaan kansi muuttui punaiseksi kun raketit osuivat lentokoneisiin, gasoliiniasemiin ja ammusvarastoihin.

Ne puolestaan aiheuttivat ketjuräjähdyksiä, levittäen paloa, kun palavan kuumia metallinpaloja lensi toisiin lentokoneisiin aiheuttaen lisää räjähdyksiä.

Yksi raketti meni ilmavoimien kasarmin katon läpi ennen kuin se räjähti nukkumassa olleiden sotilaiden keskuudessa. Kaksi muuta rakettia tunkeutui puisen kasarmirakennuksen läpi aiheuttaen tulipalon, mikä poltti kasarmin maan tasalle.

Vietkong partisaanit vapauttivat perjantaina suuren määrän vankeja 20 mailia Da Nangista etelään sijaitsevalta vankileiriltä. Vietkong partisaanit avasivat kranaatinheitintulen maakunnallisen Hoi An vankilan luona ja sitten noin 60 partisaania hyökkäsi vankilaan ja vapautti 1,220 vankia.

VAPAUS
(LIBERTY)
INDEPENDENT LABOR ORGAN OF FINNISH CANADIANS
Established Nov. 6, 1917
EDITOR: W. EKLUND MANAGER: E. SUKSI
TELEPHONE: OFFICE AND EDITORIAL 674-4264
Published thrice weekly: Tuesdays, Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Co. Limited, 100-102 Elm St. West, Sudbury, Ontario, Canada.
Mailing address: Box 69
Advertising rates upon application, translation free of charge.
Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash.
Member of the CANADIAN LANGUAGE PRESS CLUB

TILAUSHINNAT:

Canadassa: 1 vk: $10.00, 6 kk. $5.25		USA:n:	1 vk. $11.00, 6 kk. $5.75
	3 kk. 3.00	Suomeen:	1 vk. 11.50, 6 kk. 6.25

Kaikki se on liikaa

Lopetettuaan "paikan päällä" nelipäiväisen sotatilanteen tutkiskelun, kerrottiin viimeviikkoisissa Saigonin uutisissa, Yhdysvaltain puolustusministeri Robert McNamaran sanoneen ensiksi, että kenraali William Westmoreland "ei saa kaikkia haluamiaan miehiä". Vähän myöhemmin hän selitti Washingtonissa, että Vietnamiin lähetetään nyt ehkä 20,000—30,000 miestä entisten lisäksi.

Toisin päin esitettynä sotanäyttämöllä vieraillut mr McNamara sanoi suostuvansa siihen, että Etelä-Vietnamiin lähetetään Yhdysvaltain hyökkäyssodan eskaloimisen eli laajentamisen hyväksi lisää yhdysvaltalaissotilaita, vaikka ei kohtakaan aivan niin paljoa, mitä kenraali Westmoreland haluaisi. Tulossa on siis sodan uusi — tällä kertaa pienehkö eskalatio. Lähitulevat päivät ja viikot näyttävät kuinka "pieni" tai suuri tämä uusi eskalatioa lopulta on mutta ilman muuta on varmaa, että yhdenkin lisämiehen lähettäminen Vietnamin hyökkäyssotaan on jo "liian suuri" sodankäynnin eskalatio.

Kuten on uutistiedoista saatu lukea kenraali Westmoreland, joka vuosi sitten vakuutti olevansa "tyytyväinen" ja saavansa Vietnamin sankarillisen kansan polvilleen, jos hän saa käyttöönsä 450,000 hampaisiin asti aseistettua miestä, on nyt ruikuttanut ja vaatinut, että hänen täytyy saada ainakin 100—150 tuhatta miestä apujoukkoja. Ja kuten aina ennenkin silloin kun nämä sotaherrat ovat lisää sotavoimia vaatineet, kenr. Westmoreland on taas vakuuttanut, että jos hän saa nämä vaatimansa apuvoimat, silloin voi sotaonni kääntyä viimeinkin myönteiseksi Washingtonin hyväksi.

Uutistiedot viittaavat siihen, että mr McNamara oli luvannut kenraali Westmorelandille vissinlaisia erikoisjoukkoja ja selittänyt samalla, että arvon kenraali voi tehdä sellaisia järjestelyjä, jotta hänen käytettävissään olevista miehistä "riittäisi" vähän suurempi määrä varsinaiseen taistelupalveluun. Tässä yhteydessä on kerrottu, että Vietnamissa nyt olevasta 470,000 yhdysvaltalaissotilaasta, 40—50 tuhatta on varsinaisissa taistelutehtävissä ja kuten on eri yhteyksissä saatu tietää, suhteellisen suuri osa näistä rintamamiehistä on tietenkin neekereitä.

* * *

Puolustusministeri McNamaran viimeisimmän Saigonin matkan taustalta näkyy Vietnamissa olevien yhdysvaltalaisvoimien toivottomuusmieliala, jonka perustana on se tosiasia, että vuonna 1965 tehdyt suunnitelmat joukkomittaisesta hyökkäystoiminnasta ovat kerta kaikkiaan epäonnistuneet.

Eräät sotilasasiain huomioitsijat sanovat näiden suunnitelmien onnistuneen "puolittain" eli sikäli, että tämän joukkomittaisen hyökkäyssodan avulla on vältetty hetikohtainen sotilaallisen häviön vaara. Mutta kun todellisena tarkoituksena oli "iskeä kommunisteja niin kovasti, että saadaan heidät pakoitetuksi neuvottelupöydän ääreen" kuten on Washingtonissa aikaisemmin moneen eri kertaan selitetty, niin silloin nähdään Yhdysvaltain sotasuunnitelmien epäonnistuminen kokonaisuudessaan. Silloin kuin asetettua tavoitetta ei saavuteta, saa puolustaja suuren voiton ja hyökkääjä kärsii vieläkin suuremman tappion. Tältä pohjalta katsoen Yhdysvaltain asevoimat ovat hyökkäysoperationsa epäonnistumisen johdosta kärsineet todella raskaan tappion Vietnamissa — eikä tätä tilannetta voida korjata apujoukkojen lähettämisen avulla.

Kenraali Westmoreland ja muut sotaviskaalit vakuuttivat pari vuotta sitten, että jos he saavat käyttöönsä 450,000 amerikkalaista sotilasta, silloin tulee suhteellisen nopea voitto taatuksi.

Mitään voittoa ei ole kuitenkaan saavutettu, vaan kenraali Westmoreland myöntää suunnitelmien menneen myönkään ja vaatii taas voittoa lupaillen lisää apujoukkoja. Kokeneena politiikkona mr McNamara, joka on näitä "voittolupauksia ennenkin kuullut, vahvisti tiedot kenraaliensa epäonnistumisesta luvatessaan, että Westmorelandin avuksi lähetetään lisää sotavoimia, vaikka ei kohtakaan aivan niin paljoa, mitä kenraali vaatii.

Vietnamin taistelujen ja tapahtumien kehitys on toisaalta vahvistanut pohjois-vietnamilaisen kenraali Vinhin viimevuotisen arvion, että Yhdysvallat ei voi miljoonankaan miehen voimalla saavuttaa voittoa itsenäisyyttä ja vapautta puolustavista vietnamilaisista.

Käsityksemme on, että torontolainen Star-lehti ei ollut kovinkaan kaukana totuudesta kun se viime tiistaisessa toimituskirjoituksessaan sanoi mm. seuraavaa:

— Mutaan juuttunut sota Vietnamissa, ja yhdysvaltalaispäällikön, kenraali William Westmorelandin pyyntö saada 100,000 miestä lisää, on aiheuttanut syvää raskasmielisyyttä Washingtonissa.

Ei ihmekään. Ainakin kuusi kertaa viimeisen viiden vuoden aikana Yhdysvaltain eri ylipäälliköt ovat vakuttaneet Washingtonille, että kaikki mitä tarvitaan voiton saavuttamiseksi Vietkongista on se, että lähetetään (Vietnamiin) lisää yhdysvaltalaissotilaita.

Ja minkälainen on tilanne nyt jolloin Yhdysvalloilla on lähes 470,000 sotilasta kentällä? Yhdysvaltain järjestämää sodankäynnin jokaista eskalointia on seurannut vasta-eskalointi pohjoisesta. Vuonna 1967 Vietkongilla sanottiin olleen 5,000 täys- ja osa-aikaista sotilasta. Nyt sillä sanotaan olevan 295,000 miestä kentällä . . .

Ennemmin tai myöhemmin presidentti Johnsonin mieleen tulee pakosta ajatus, että Vietnamissa ei saavuteta voittoa vain siten, että syydetään yhä lisää miehiä ja materiaaleja viidakkoon . . . Johdonmukaisena toimenpiteenä olisi sodankäynnin supistaminen. Yhdysvaltain täytyy lopulta vähentää menestyksiään ja lähteä pois Vietnamista parhain mahdollisin saatavissa olevin ehdoin.

Järkiintymisen alkuna olisi se, että pidettäisiin Yhdysvaltain sotavoimien miesvahvuus nykyisellään, lopetettaisiin Pohjois-Vietnamin pommitus ja katsottaisiin onko Hanoi riittävän viisas tulakseen neuvottelupöydän ääreen . . .

Näin torontolaislehti! Mutta Washingtonista ei näy vielä mitään järkiintymisen merkkejä. Päinvastoin puolustusministeri McNamara lupailee vielä järjettömyyden syvenemistä eli lisävoimien lähettämistä Vietnamiin. McNamaran toimenpiteiden ja suunnitelmien perusteella ei Vietnamin sotaa saada lopetetuksi — ei Washington siihen pyrikään.

Paljonko maksaa valtion päämiehen vaihtaminen?

CIA maksoi siitä 250,000 puntaa

Intiassa suoritetun virallisen tutkimuksen mukaan on todettu, että USA:n tiedustelupalvelu CIA on antanut viime helmikuun vaaleja edeltäneenä aikana huomattavasti rahallista tukea oikeistopuolueille ja heidän ehdokkailleen.

Korkeista hallituspiireistä saaduissa tiedoissa todetaan, että Jan Sangh ja Swatantra puolueet olivat ne, jotka saivat eniten rahaa. Myös hallitsevan kongressipuolueen yksityisiä jäseniä oli lahjottu.

Tämä Intiaa koskeva tapaus oli vielä siksi tuore, ettei siitä ole käytettävissä yksityiskohtaisia tietoja. Julkaisemme tässä aikaisemmin sattuneen CIA-skandaalin, joka tapahtui Guayanassa 1964.

Kuulu lontoolaislehti The Times julkaisi äskettäin etusivullaan huomiota herättävän artikkelin. Se käsitteli Cheddi Jaganin hallituksen kaatumista Brittiläisessä Guayanassa vuonna 1964. Viime viikkojen tutkimukset osoittavat, kirjoitti lehti, että tämä kaikki oli CIA:n järjestämää. Artikkelin otsikkona oli "Kuinka CIA pääsi Jaganista eroon".

The Times kirjoitti amerikkalaisen tiedustelupalvelujärjestön CIA:n asioihin puuttumisesta Brittiläisessä Guayanassa:

Vallankaappaukseksi katsottavassa tämä ei ollut kallista: Viiden vuoden aikana CIA käytti tähän 250,000 puntaa. Brittiläiselle Guayanalle tulos merkitsi 170 kuollutta, satoja haavoittuneita ja taloudellista tappiota, joka pyöreästi laskien nousee 10 miljoonaan puntaan.

Taloudelliset tappiot, kuolleet ja haavoittuneet olivat seurauksia mm. niistä levottomuuksista, tuhopoltoista, ryöstöistä, pommiattentaateista, sabotaasheista ja murhista, jotka sattuivat CIA:n rahoittaman yleislakon aikana.

The Times kuvaa sitä kehitystä, joka johti näihin tapahtumiin. Vaalien jälkeen Guayanassa 1953 muodostettiin hallitus Cheddi Jaganin johdolla, ja kuten The Times kirjoittaa: Hän ja hänen vaimonsa näyttivät todella olleen suuntautuneita vasemmistolaisuuteen . . . Englannin suureksi yllätykseksi Jagan osoitti myös tarkoittavansa tota vasemmistolaisilla lausahduksillaan. Hän ryhtyi toimenpiteisiin ulkomaisia sokeriyhtiöitä vastaan — hän pysyi vallassa kolme kuukautta.

Jagan tuki nimittäin suurlakkoa, joka oli kohdistunut rikasta englantilaista sokeriyhtymää vastaan Guayanassa. Tämä oli liikaa Lontoolle. Englannin hallitus lähetti joukkoja Guayanaan ja toimi täten täysin (antamansa) maan perustuslakia vastaan. Varmistaakseen siis sokeriyhtymien edut Englanti rikkoi asevoimin sitä perustuslakia, jonka se oli itse maalle hyväksynyt.

Englantilainen kuvernööri otti vallan käsiinsä.

Mutta Jagan jatkaa The Times, joka oli pysynyt aikaisemmissa vaatimuksissaan, valittiin myös 1957 vaaleissa. Alkoi olla selvää jokaiselle ja selvimmin amerikkalaisille, että Jaganista oli mahdotonta päästä eroon enää muuten kuin vallankeikauksella.

Että Washington oli Jaganin vastustaja ja että se toivoi vallan vaihtumista maassa, oli selvää liittoutuneille jo 1953, jolloin englantilaiset joukot tekivät Guayanaan maihinnousun. Yhdysvaltain ulkoministeriö antoi virallisen julkilausuman tyytyväisyydestään, ja kiitti Englantia asioihin puuttumisesta.

VALLANKEIKAUS-SUUNNITELMA

Jagan valittiin uudelleen sanottua 1957, ja Washingtonissa pohdittiin vallankumousta, kirjoittaa The Times.

Washingtonin toiveet Jaganin kukistamisesta perustuivat mm. siihen, että se tahtoi varmistaa yksityisten rahamiesten edut. Amerikkalaiset finanssipiirit valvovat Guayanassa suuria bauksiittikaivoksia, jotka toimittavat kaksikymmentä prosenttia kapitalistisen maailman alumiinin raaka-ainetarpeesta. Washingtonissa pelättiin, että Jaganin hallitus ottaisi valvontaansa (tai kansallistaisi) bauksiittikaivokset, jolloin Guayana, kuten Englanti oli luvannut, muuttuisi itsenäiseksi valtioksi. Sillä Jagan oli sosialisti ja piti ohjelmassaan teollisuuden ja luonnonrikkauksien kansallistamisen kansansa etujen vuoksi.

The Times kertoo sitten kuinka amerikkalainen tiedustelupalvelu CIA alkoi toimia Jagania vastaan.

Guayanassa oli virkamiesliitto, joka vastusti Jagania ja tätä CIA käytti hyväkseen.

Virkamiesten kansainvälinen liitto, PSI, johon Guayanan virkamiehet olivat liittyneet, oli 1958 joutunut taloudellisiin vaikeuksiin. Mutta taloudellisen kriisin ratkaisi pian kuitenkin sen tärkein veljesjärjestö USA:ssa, jonka johtaja Arnold Zander oli ollut "hieman matkailemassa ja löytänyt erään hyväntekijän".

The Times jatkaa: Maksusuoritukset olivat aluksi vaatimattomia — vain parikymmentä puntaa vuonna 1958. Ne ovat, oli tämä ystävällinen hyväntekijä sanonut, tarkoitetut latinalaiseen Amerikkaan. Rahat menivät "värväyskampanjaan" PSI:n hyväksi latinalaisen Amerikan pohjoisissa maissa. Sitä johti William J. Doherty jr., mies, joka aikaisemmin oli ollut tuttavuuksissa CIA:n kanssa.

Hyväntekijä oli ilmeisen tyytyväinen tuloksiin, sillä seuraavana vuonna 1958 Zander kertoi PSI:lle, että hänen ammattiliittonsa halusi perustaa pysyvän osaston latinalaista Amerikkaa varten PSI:n puolesta. PSI oli ihastuksissaan.

PSI:n edustaja latinalaisessa Amerikassa oli Howard McCabe, sanoi Zander. McCabe ei ollut koskaan ollut tekemisissä ammattiyhdistystoiminnan kanssa, mutta PSI luotti häneen. Kun hän saapui PSI:n kokoukseen Lontooseen, jakoi hän siellä savukkeensytyttimiä ja valokuvia itsestään, joita hänen oli nähty lähettävän avustuspaketeissa maalaisväestölle. Sekä sytyttimissä että pakkauksissa luki "PSI:n apua".

Kuinka naurettava tämä tilanne oli, ei näyttänyt selviävän PSI:lle. Zanderin ammattiliitto käsitti 210,000 jäsentä tänä ajankohtana ja sen kuukausitulot olivat vain noin 600 puntaa — jotka tuskin riittivät peittämään edes liiton tavanomaisia kuluja. Ja varmasti tiesi kuitenkin jokainen PSI:ssä, että tämä latinalais-amerikkalainen operaatio maksoi 30,000 puntaa vuodessa.

— Me emme välittäneet siitä, kuinka rahat saatiin, sanoi PSI:n sihteeri Paul Tolfarhn, vaikka luulen, että kaikki tiesivät sen.

Jaganin syrjäyttämiseen oli Washingtonin käsissä mitä ihanteellisin ase, kirjoittaa The Times; ammattiyhdistysliike.

On huomattava myös, että Guayanan ammattiliitto, koko maata käsittävä järjestö TUC:ta hallitsi ns. keltainen ammattiliitto, joka oli työnantajien vaikutusvallan alainen ja jonka toimitsijat olivat heidän kanssaan yhteistyössä. Keltaisen ammattiyhdistysliikkeen johtajat olivat Jaganin vastustajia. He julistivat demagogisesti ja totuuden kanssa ristiriitaisesti, että Jagan lakkauttaisi vapaan ammattiyhdistystoiminnan erityisellä lailla. Tällä valheellisella propagandalla ja pelottelulla he saivat aikaan maassa yleislakon.

Se oli omituinen yleislakko. Lakkoa tuettiin työnantajien toimesta, sillä he olivat tietysti sosialistisen Jaganin vastustajia. Niissä kau-

(Jatkuu sivulla 3)

MAOLAINEN KOULUNUUDISTUS TOTEUTTAMISVAIHEESEEN

Peking. — Yli 50:n pekingiläisen yliopiston ja korkeakoulun vallankumouksellisten opettajien ja oppilaiden edustajat lupasivat joitakin päiviä sitten pidetyssä suuressa joukkokokouksessa, johon myös kulttuurivallankumouksen johtaja Tshen Po Ta osallistui, että normaalit opinnot aloitetaan jälleen samanaikaisesti, kun kulttuurivallankumouksen toteuttamista jatketaan.

Tämä merkinnee, että yliopistot aloittavat toimintansa uudelleen oltuaan suljettuna yli vuoden. Pekingin 15 yliopistoa on tähän mennessä seitsemän jo avattu.

Uuden opetusjärjestelmän perustana ovat Maon kirjoitusten tutkimukset. Matematiikan, fyysikan kemian ja ulkomaisten kielten opetuksesta otetaan huomioon nykytilanne. Kielten opiskeluussa käytetään esimerkiksi Maon kirjoitusten käännöksiä. Opettajat ja oppilaat oppivat yhdessä ymmärtämään puheenjohtaja Maon ajatuksia. Tämä on luonut aivan uudenlaiset suhteet opettajien ja oppilaiden välille.

Heinäkuu ja elokuu tulevat olemaan siirtymäkautta, jolloin keskitytään aiemman linjan vastaiseen kampanjaan ja arvosteluun. Vasta syyskuun alusta alkaa täysipainoinen opetus. Siirtymävaiheen aikana pannaan pääpaino tehdastyöhön, maatalouteen ja sotilaallisiin kysymyksiin, ja erityisopinnot jäävät taka-alalle.

Viikossa omistetaan 39 tuntia Mao Tse-tungin ajatusten, arvostelun ja kulttuurivallankumouksen tutkimuksille ja kuusi tuntia tehdastyölle, maatalouden ja sotilaallisten kysymysten tutkimiselle. Toiset kuusi tuntia omistetaan erityisopinnoille, ja määrättyjen aineiden opiskelulle varatut tiedekunnat saavat käyttää kuusi tuntia lisää näiden aineiden opetukseen.

Kiinan virallisen sanomalehdistön mukaan kahden viime kuukauden aikana on perustettu vallankumouksellisten opettajien, oppilaiden ja kansanarmeijan (jonka yksikköjä on ilmeisesti sijoitettu kouluihin) välisiä "liittoja" 103 pekingiläiseen oppikouluun ja opetus on alkanut 45:ssä. Samoin kuin yliopistoissa on oppikouluissakin tärkein aine politiikka, ja puolet oppitunneista omistetaan vanhan koulujärjestelmän arvostelulle.

Dmitri Gudkov:

KAIKUJA REINILTÄ

Useimmissa Euroopan pääkaupungeissa lähi-idän konflikti aiheutti voimakkaan levottomuuden maailman kohtalosta. Vain Bonnissa Israelin hyökkäys herätti myrskyisää ihastusta. Näytti siltä, että Länsi-Saksan lehdistöllä ei riitä sanoja tulkitsemaan riehuvia tunteita. Hampurissa ilmestyvä Die Welt kirjoitti: "Kuin puhdistava ukonilma kiiti sota lähi-idän yli." Länsisaksalainen lehtikuningas Axel Springer kiiruhti kohta taistelujen päätyttyä Tel Avivin saattaakseen miljoonapainoksina maailmalle "unohtumattoman" tapaamisen Moshe Dayanin kanssa. Viime syksynä samainen Axel Springer avasi Die Weltin sivut Dayanin Vietnamista lähettämille sotakatsauksille. Tämä englantilaisen sotakoulun kasvatti lähti silloin lehtimiehenä tutkimaan amerikkalaisten sodankäyntimenetelmiä.

Springer lahjoitti Tel Aviville 1,3 miljoonaa Saksan markkaa. Mistä hyvästä? Ilmeisesti Israelin Bonnille antamasta havainto-opetuksesta. Eräs Die Weltin toimitusartikkeli ottikin sen otsikokseen. Tämä kaikki osoitti selvästi, totesi lehti, että "verraten pieni, mutta voimakas armeija, joka on hyvässä taisteluvalmiustilassa, pystyy energisellä hyökkäyksellä kukistamaan vastustajan ja valtaamaan siltä sellaisen alueen, että sen käyttöön jää vain merkityksetön alue puolustukseen".

Näiden rivien takaa on selvästi havaittavissa, miten esiin alkavat nousta lyödyt ja häpeään joutuneet natsilaiset salamasotastrategit ja vaativat maineensa puhdistamista. Miksi ei siitä hyvästä luovutettaisi miljoona markkaa?

Kysymys ei luonnollisestikaan ole pelkästään menneisyydestä. Israelin esimerkki on kannustimena sotaseikkalujen ystäville heidän valmistautuessaan Euroopan rajojen tarkistamiseen. Kylmän sodan ritari William Schlam, joka nykyisin esiintyy Welt am Sonntag-lehden sivuilla, ei jätä tästä pienintäkään epäilyä, Israelin hyökkäys, hän kirjoittaa "on hälventänyt ehkäisytoimenpiteitä kohtaan tunnetun pelon ja riistänyt sädekehän muodissa olevalta teesiltä, jonka mukaan sota on lakannut olemasta politiikan välikappale".

Bonnissa ei jätetä epäilyä myöskään siinä suhteessa, ketä vastaan tätä uskallettua välikappaletta aiotaan käyttää. Springerin kustantama Bild, joka leviää neljän miljoonan kappaleen painoksena, kirjoitti äskettäin: "Meidän arabimme ovat Ulbrichtin kansanarmeija, tshekit ja puolalaiset tai kaikki kolme yhdessä." Lyhyttä ja ytimekästä. Näihin naapureihin ei juttu kaikesta päätellen rajoitu, läntisiäkään naapureita ei ole unohdettu. Jokin aika sitten uusnatsilainen Deutshe National- und Soldatenzeitung julkaisi artikkelin, jolla oli varsin ilmeikäs otsikko "Oikeudeton Elsass" — —vanha tuttu laulu Elsass-Lothringenissa asuvista sorretuista saksalaisveljistä. Sama sävy on helppo havaita myös Pohjois-Italiassa jatkuvista toistuvista provokaatiotoimenpiteistä. "Deutschland, Deutschland über allen" kaikuu Memeliltä Maasille Pohjois-Tyroliin.

Kukaties tällä sotaisten revanshimielialojen aallolla ei kuitenkaan ole mitään tekemistä Bonnin käytännön toimien kanssa. Tosiasiat puhuvat toista kieltä.

Liittopäivillä äskettäin käydyissä keskusteluissa puolustusministeri Schröder vaati sotilasmäärärahojen laajentamista 1,2 miljardilla markalla perustellen vaatimustaan mm. lähi-idän kriisillä.

Essenissä päättyi vastikään Bundeswehrin johdon, yli 200 kenraalin ja korkeimman upseerin kolmipäiväinen neuvottelu. Käsittelykohteena olivat lähi-idän kriisin sotilaalliset näkökohdat.

Lehtitietojen mukaan neuvottelussa hyväksyttiin jälleen "etuaseman strategia", joka edellyttää NATOn asevoimien keskittämistä sosialististen maiden rajoille. Viime aikoina eräiden jännityksen lievenemiseen vittaavien tendenssien yhteydessä tämä strategia joutui eräiden Saksan liittotasavallan liittolaisten kritiikin kohteeksi. Israelin hyökkäys antoi Bonnille uusia perusteita sen puolustamiseksi.

Kenraalien neuvottelussa käsiteltiin niin ikään Israelin ja Saksan liittotasavallan välisen suoranaisen sotilaallisen yhteistyön tuloksia.

Kenellekään ei ole salaisuus, että Israelin armeija on merkittävässä määrin luotu Länsi-Saksan markoilla, jotka on luovutettu "korvauksena natsien juutalaisille aiheuttamista menetyksistä", ja varustettu saksalaisin asein. Israelista on tullut länsisaksalaisten sotilaspiirien jättiläismäinen koekenttä.

Tiedetään, että vaikeakulkuisessa Negwen autiomaassa suoritetaan Israelin ja Länsi-Saksan yhteisiä salaisia tutkimuksia atomireaktorilla. Handelsblatt-niminen lehti vihjaili äskettäin, että nämä työt liittyvät ydinaseisiin ja että Israel ei ole enää kaukana päämäärästään.

Merkille pantavaa on, että pian sotatoimien päätyttyä Bonniin saapui Israelin pääministerin erikoisvaltuutettu Simon Peres, joka kävi pitkiä keskusteluja Bonnin nykyisen finanssiministerin Straussin kanssa. Kymmenen vuotta sitten Peresin ja Straussin, silloisen puolustusministerin, välillä käytiin ensimmäiset neuvottelut Länsi-Saksan sotilaallisista toimituksista Israelille. Tälläkään kertaa, totesi Peres, Tel Avivin hallitus toivoo saavansa Bonnilta "jatkuvaa poliittista, moraalista ja taloudellista tukea".

Israelin hyökkäys on, kuten voimme havaita, elvyttänyt Bonnissa revanshiset ja militaristiset mielialat. Samalla on tullut esiin myös Bonnin ja Tel Avivin välinen sielujen sukulaisuus, jonka pohjana on kaikesta päätellen niiden valloituspolitiikan yhtäläinen luonne.

Suomi jättänyt avaruusasiakirjat

Suomi on jättänyt ulkoavaruutta koskevan yleissopimuksen ratifioimiskirjat tallettajavaltioiden: Yhdysvaltojen, Englannin ja Neuvostoliiton hallitusten huostaan. Ulkoavaruutta ja siihen luettuna kuuta ja muita taivaankappaleita koskeva sopimus tulee kansainvälisesti voimaan vasta, kun viisi hallitusta, joiden joukossa täytyy olla kolme tallettajamaata, on tallettanut ratifioimiskirjat. Tämän arvellaan tapahtuvan 20. heinäkuuta.

Ulkoavaruuden käyttöä ja tutkimustyötä koskevan sopimuksen tarkoituksena on estää avaruustutkimuksen käyttäminen sotilaallisiin tarkoituksiin ja ydinasekokeiden kieltäminen ulkoavaruudessa. Suomen ratifioimiskirjat talettivat suurlähettiläs Olavi Munkki Washingtonissa, suurlähettiläs Leo Tuominen Lontoossa ja asiainhoitaja Aarno Karhilo Moskovassa.

PÄIVÄN PAKINA

SEN. KENNEDYN "ARVOSTELUSTA"

Lehtemme uutisosastolla kerrottiin viime lauantaina siitä, miten senaattori Robert Kennedy (D. New York) oli arvostellut Johnsonin hallitusta siitä kun se käy "plutoona eli joukkovoimalla" sotaa köyhyyden poistamiseksi, sen sijaan että mobilisoi USAn yksityisyrittäjäin "suuret armeijat" siihen taisteluun.

— Hän sanoi hallituksen nykyistä ohjelmaa "tehottomaksi" ja ihmisiä "madaltavaksi".

Senaattori Kennedy puhui siitä, miten nykyisten avustusmenetelmien avulla on kehitetty miltei kaksi erillistä kansakuntaa missä hallituksen "avustusvirkailijain verho pitää köyhät eristettyinä meistä muista".

Kaikki tämä haiskahtaa "radikaalisuudelta".

Mutta sitten senaattori Kennedy päästi kissan pois säkistä, kuten sanotaan. Hän ehdotti parannuskeinoksi "uutta kumppanuutta" mikä "ei maksaisi hallitukselle mitään".

Senaattori Kennedyn patenttilääkkeenä on vanha keino, mikä parhaassakin tapauksessa tuottaa vain rajoitettuja tuloksia:

Viekotellaan teollisuusmiehiä verohelpotusten ja muiden avustusmenetelmien perusteella avaamaan uusia teollisuuslaitoksia, jotka antavat siten lisää töitä.

Kuinka tehokas tai tehoton hänen parannusmenetelmänsä on, se jääköön tällä kertaa lukijan pohdittavaksi.

Meitä kiinnostaa tässä yhteydessä vain se, mihin senaattori Kennedyn "arvostelun terä oikein tähtää".

Kuten tiedetään, presidentti Johnson on aikaisemmin moneen kertaan vakuuttanut Yhdysvaltain olevan niin "rikkaan ja voimakkaan", että se voi Vietnamin kansaa vastaan käytävästä sodasta huolimatta käydä kotirintamallakin "sotaa köyhyyden poistamiseksi" ja ns. Suuren yhteiskunnan — hyvinvointitilanteen saavuttamiseksi.

Meillä on millä mällätään ja siksi voimme varata tykkien ostosta huolimatta myös voita leivän päälle, on Washingtonista sanottu.

Mutta sota on äärettömän kallista leikkiä — ja kun presidenttivaalitkin ovat tulossa, niin verojakaan ei sopisi nostaa.

Siksi on 'sota köyhyyttä vastaan' juuttunut kotirintamalla rahapulaan yhtä pahoin ellei pahemminkin kuin on Yhdysvaltain valtava hyökkäysarmeija juuttunut Vietnamin mutaan.

Pitkään aikaan emme ole enää kuulleet presidentti Johnsonilta edes puheitakaan "Suuresta yhteiskunnasta", puhumattakaan nyt siitä, että siellä yritettäisiin todella jotakin tehdä joukkomittaisen köyhyyden hävittämiseksi.

Kaiken tämän kukkuraksi on Washingtonista saapuneissa uutistiedoissa kerrottu, että presidentti Johnson on kesäkuun 28 pnä antanut hallitusaparaattinsa päämiehille salaisen määräyksen, että niiden tulee vähentää budjettimenojaan peräti 15-prosenttisesti.

Kaiken lisäksi tähän määräykseen sanotaan sisältyvän ajatuksen, että tämän menoalennuksen pitää toteutuman heinäkuun 1 pnä alkaneen talousvuoden aikana.

Tämä sellaisenaan — mikäli asiassa on perää, kuten näyttää olevan — on Washingtonin tunnustus, että kansakunnan varat eivät riitäkään voin ostoon silloin kun ne haaskataan tykkien ja muiden hyökkäysvälineiden hankintaan.

Presidentti Johnsonin sanotaan tulleen siihen johtopäätökseen, että verokorotuksia ei voida välttää. Mutta kun presidenttivaalit ovat ensi vuonna, niin siksi on välttämätöntä osoittaa, että hallitus on "pyrkinyt säästämään" niin paljon kuin mahdollista — ja näitä "säästöjä" tehdään tietenkin tavallisten amerikkalaisten ja erikoisesti köyhempien amerikkalaisten kustannuksella.

On "säästettävä" kaikenlaisia huoltomenoja ja supistettava sosiaalisia palveluja niin paljon kuin voidaan.

Sen sijaan että järjestettäisiin valtiovallan voimalla todella suurisuuntainen "sota" työttömyyden ja köyhyyden poistamiseksi kotona, on puhuttava "säästäväisyydestä" ja "pidättymisestä".

Tätä taustaa vastaan katsottuna katoaa rippeetkin senaattori Kennedyn ehdotusten "radikaalisuusilmiöistä', sillä hänen "arvostelunsa" auttaa nimenomaan sitä, että hallitus vapautettaisiin edesvastuusta mikäli on luvattu sitä "Suurta yhteiskuntaa". Sen sijaan on nyt turvauduttava visseihin vippakeinoihin eli sellaisiin toimenpiteisiin köyhyyden lopettamiseksi, jotka Kennedyn sanojen mukaan "eivät maksa mitään" hallitukselle.

Olkoon ylläesitettyjen seikkojen kanssa niin tai näin, mutta kehitys näyttää johtavan "Valloissa" siihen, että Vietnamin sota tyrehdyttää sosiaalihuollot ja lopettaa toiveetkin siitä, että kotirintamalla tehdään jotakin sen "Suuren yhteiskunnan" hyväksi, mistä on niin kauniita juhlapuheita aikaisemmin pidetty.

— Kansakoura.

SCAULn uusi ennätys alle 21-v. maililla

Päivä valkeni pilvisenä ja veikattiin kentällä aamupäivällä että sataako vai ei. Kuitenkaan vettä ei tullut ja päivästä muodostui mitä kaunein näille Sudburyn seudun "pikku-suurjuhlille".

Ilahduttavana piirteenä oli se, että kilpailuissa oli kaikkiaan 31 osanottajaa, joista suurin osa nousevaa nuorta kaartia.

Urheilukilpailut alkoivat hieman myöhästyneinä mutta sujuivat moitteettomasti loppuun saakka. Päivän parhaista tuloksista vastasivat Don Hutmanin kiekonheiton yli 35 m heitto ja mailin juoksussa Randy Kitts, juosten "yksin" alle 21 v. sarjan SCAUL:n ennätyksen.

Entinen ennätys 5.17,0 oli Jehun P. Myllysen tekemä 23/9/34. Nuori Kitts otti kovan alkuvauhdin ja jo 200 m tuntumassa oli kaukana toisista johdossa. Penkkiurheilijat povasti ettei nuori juoksija kestä mutta hän juoksi tasaisesti loppuun saakka saaden tulokseekseen 5.07,6.

Mailin jouksu. 1) Randy Kitts, 2) Wayne Armstrong 5.38, 3) Dave Hamilton6.33, 4) John Bazaar 6.45 ja 5) Ken Warnock 7.10. Kaikki Alertsista.

Alle 21 v. 5-ottelu: 1) Ken Warnock Alerts 1,824 pistettä, 2) Karl Lahti Visa 1,741, 3) Olli Kassinen 1,581. 4) Randy Kitts 1,372.

Alle 17 v: 1) Dave Hamilton 1,917 2) John Bazaar 1,377 3) Wayne Armstrong 1049. Kaikki Alertsista.

Pojat alle 15 v. 3-ottelu. 1) Fred Devencier 905 pist.

Pojat alle 13 v. 2-ottelu. 1) David Alatalo, Alerts 835, 2) Roy Hankonen Jehu 619, 3) Vesa Kassinen, Alerts 468.

Pojat alle 10 v. 60 m juoksu: 1) Brian Hankonen Jehu 11,4, 2) David Palomäki Alerts 11,7, 3) Mike Saari Alerts 12.4.

Naisten 3-ottelu: 1) Linda Farrow Jehu 1,295 p. 2) Donna Isaacson Jehu 1282, 3) Junie Luopa Jehu 1,250, 4) Wendy Tammi Visa 1151, 5) Monica Kitts Alerts 921.

Tytöt alle 13 v. 60 m) 1) Wendy Tammi Visa 10,0, 2) Marcia Kinos Jehu 10,4, 3) Kathy Romo Visa 10,5.

Tytöt alle 10 v. 60 m. 1) Debbie Kitts 11,2, 2) Anne Saari 11,4, 3) Sirley Kotila 11,5 4) Nancy Palomäki 12,7 ja samalla ajalla myös 4) Brenda Kotila.

Tytöt alle 6 v. 1) Nina Kitts, 2) Connie Saari ja 3) Debbie Saari.

Visan ja Alertsin puolesta haluan kiittää toimitsijoita ja kaikkia niitä, jotka auttoivat tavalla tai toisella tämän päivän suurenmoista onnistumista.

— K.P.

Englannin kauppatase heikkenee

Lontoo. — Englannin merentakaisen kaupan vienti väheni kesäkuussa 20 miljoonaa puntaa, ilmoitti finanssiministeriö.

Viennin arvo oli toukokuussa 438 miljoonaa puntaa ja se laski kesäkuussa 418 miljoonaan puntaan. Tuonnin arvo laski vain kolme miljoonaa puntaa ja on nyt 522 miljoonaa puntaa.

Kaupan vajaus kasvoi kesäkuun aikana toukokuun 24 miljoonasta 39 miljoonaan puntaan.

S.C.A. Urheiluliitto virkailijoiden osoitteet:

Puheenjohtaja: Ake Hunnakko
90 Neville Park Bvld,
Puhelin OX 1-6195
Toronto Ontario

Sihteeri: Paavo Vaurio
49 Hiawatha Rd., Toronto 8, Ont.
Puhelin HO 6-8815

Rahastonhoitaja: Len Bostrom
58 McNairn Ave, Toronto 12, Ont.
Puhelin HU 1-3551

Liiton Naisjaosto: Martha Turkia
592 Woodbine Ave. Apt. 18
Toronto 8, Ont.
Puhelin 691-3477

YK tuomitsi Israelin Jerusalem-suunnitelman

Päätös tehtiin äänin 99-0 — vain Yhdysvallat ja 17 muuta maata pidättyi äänestyksestä

United Nations. — YK:n Yleiskokous hyväksyi perjantaina miltei yksimielisesti päätöksen, missä arvostellaan Israelia siitä kun se on kieltäytynyt peruuttamasta päätöstään, minkä mukaan ns. "vanha kaupunginosa" aiotaan yhdistää Jerusalemiin ja siis Israeliin.

Israel ei osallistunut äänestykseen. Se tiedoitti etukäteen hylkäävänsä YK:n yleiskokouksen vaatimuksen, että Israelin pitää luopua "vanhan kaupunginosan" liitossuunnitelmista.

Israelia arvosteleva päätös hyväksyttiin äänin 99—0. Kahdeksantoista maata pidättyi äänestyksestä. Tämän päätöslauselman hyväksymisen perusteella YK pyytää Israelia purkamaan eli peruuttamaan hyväksymänsä lain, jonka mukaan Vanha kaupunginosa tulisi liitettäväksi Jerusalemiin.

Yhdysvallat pidättyi äänestyksestä, mutta Canada ja Britannia äänestivät Pakistanin esittämän päätöslauselmaehdotuksen hyväksymisen puolesta.

Yhdysvaltain suurlähettiläs Arthur Goldberg sanoi, että Yhdysvallat vain hylkää kaikki yksipuoliset toimenpiteet Jerusalemin aseman muuttamiseksi. Mutta hän sanoi Pakistanin päätöslauselman menevän tämän katsantokannan yli, eikä siis edusta Yhdysvaltain mielipidettä asiassa, minkä perusteella Jerusalem liittyy kaikkien muiden kysymysten käsittelyyn keski-idän pysyvää ratkaisua tehtäessä.

Israelin ulkoministeri Abba Eban sanoi Pakistanin päätöslauselman jättävän huomioonottamatta "Israelin selostukset siitä. miksi se on menetellyt siten kuin se menetteli. Tämän vuoksi", hän sanoi, "Israel hylkää Pakistanin päätöslauselman ja pidättyy äänestyksestä."

Eräissä piireissä toivottiin, että Pakistanin päätöslauselmasta äänestettäsiin vasta tällä viikolla, mutta Yleiskokous hyväksyi kuitenkin arabimaiden vaatimuksen, että asia tulee alistaa viivyttelemättä äänestettäväksi.

Kilpailukutsu

Kutsumme täten kaikkia S.C.A. Urheiluliiton seuroja jäseniensä kautta osallistumaan liittomme rata ja kenttäurheilun mestaruuskilpailuihin, jotka pidetään elokuun 5—6 päivinä 1967 Toronton "Tarmolassa" alkaen kumpanakin päivänä kello 9 aamulla.

Toivoen runsasta osanottoa seurojen puolesta näihin arvokilpailuihimme, merkitsemme

Työläisurheiluterveisin

YRITYS A. C.

Unto Penttinen, puheenjohtaja — Salme Junnila, sihteeri

KILPAILUOHJELMA

Lauantaina 5 päivänä

200 m juoksu: Yleinen, alle 21 v., alle 17-v., ikämiehet ja naiset.
60 m juoksu: Alle 16-v. tytöt
Kuula: Yleinen, alle 21-v., alle 17-v., ikämiehet, naiset ja alle 16 v. tytöt.
Korkeushyppy: Kaikki sarjat (ei ikämiehet)
Keihäs: Yleinen, alle 21-v., alle 17-v. ja naiset.
1500 m juoksu: Yleinen ja alle 21 v.
Moukarinheitto: Yleinen ja ikämiehet.
400 m juoksu: Yleinen ja alle 21 v.
Kolmiloikka: Yleinen ja alle 21 v.
Ruotsalaisviesti 800—400—200—100 seurojen välinen
Kiekko: Yleinen, alle 21-v., ikämiehet ja naiset.
Poikien alle 15-v. kolmiottelu: 60 m. pituus ja kuula suoritetaan samanaikaisesti toisten lajien kanssa.

Sunnuntaina 6 pnä

200 m juoksu: alku ja loppukilpailut: Yleinen ja alle 21-v.
Pituushyppy: Kaikki sarjat
100 m juoksu: Loppukilpailu
800 m juoksu: Yleinen, alle 21 v. ja alle 17-v.
Varhaisnuorten viesti: 4x60 m: kaksi alle 15-v. tyttöä ja kaksi alle 13-v. poikaa.
4x100 m viesti: Miehet, seurojen välinen.
4x100 m viesti: Mehet, seurojen välinen.

Osanottoilmoitusten tulee sääntöjen mukaan olla Yritykselle VIIMEISTÄÄN viikkoa ennen kilpailuita, 957 Broadview Ave., Toronto, Ont.

360 neekerijohtajaa on pidätettynä

Salisbury. — Englannin erityislähettiläs lordi Alport paljasti Salisburyssa että hän oli yrittänyt kahdesti tavata afrikkalaisia kansallismielisiä, joita Rhodesian pääministeri Ian Smith pitää vangittuina. Alport ei ole kuitenkaan onnistunut yrityksessään.

Noin 360 afrikkalaista, joukossa mm. nationalistijohtajat Ndabaningi Sithole ja Joshua Nkomo, on tällä hetkellä joko keskitysleirillä tai suljetuilla alueilla.

Lordi Alport on tavannut pääministeri Smithin kolme kertaa 3-viikkoisen Salisburyssa oleskelunsa aikana. Alport tunnustelee mahdollisuuksia neuvotteluille Rhodesian umpikujan ratkaisemiseksi.

Tulot eivät kuulemma riitä

New Delhi. — Hyderabasin Nizam tiedoittaa, että hänen $267,000 vuositulonsa eivät riitä menojen peittämiseen. Mies haluaa, että hallituksen pitäisi antaa hänelle enemmän rahaa.

Nizam on jo vähentänyt 3,500 hengellä isoisänsä linnan 14,000 henkisestä palveluskunnasta — ja lisää pakkolomautuksia tulee, hän sanoo, ellei hallitus anna lisää rahaa.

Tämä 35-vuotias, Britanniassa koulutettu Nizam, tuli Etelä-Intiassa Hyderabadin kunniahallitsijaksi isoisänsä kuoltua viime perjantaina.

Aikoinaan maailman rikkaampana miehenä tunnettu, äsken kuollut Nizam on saanut hallitukselta $1.3 miljoonaa vuosittain eläkettä sen sopimuksen perusteella, minkä Intian hallitus teki lähes 600 entisen prinssin kanssa.

Sopimukseen kuuluu klausui, jonka mukaan hallituksella on oikeus jyrkästi alentaa perillisille tulevia eläkkeitä.

Hallitus tiedoitti torstaina, että uusi Nizam on pyytänyt lisää rahaa, mutta asiasta ei ole tehty mitään päätöstä.

Mikä on oikein vietetty loma?

Oikein vietetty loma riippuu siitä, minkälaisessa työssä asianomainen lomailija on. Jos ajatelee henkisen työn tekijää, niin terveellisin lomanviettotapa hänelle olisi mökkiloma, jossa joutuu harrastamaan vähän ruumiillistakin työtä. Yleensä lomanvietto muodostuu antoisimmaksi, kun ihminen pääsee pois tavanomaisesta ympäristöstään. Mitä matkustamiseen tulee, se on melko rasittavaa. Jos siihen käyttää koko lomansa, ei loma ole täysin tarkoituksenmukainen — pitemmän matkan jälkeen tulisi jäädä vielä aikaa kotioloissa lepäämiseen ja rentoutumiseen.

Erityisesti suositellaan sitä, että lomasta jätettäisiin esim. viikko talveksi, jolloin voisi lähteä pois kotoisista ympyröistä. Loma, joka katkaisee pitkän talviajan, koituu työtätekevän hyödyksi, koko mieliala muuttuu ja loma on omiaan lisäämään työtehoa.

Väärinkäsitysten muuri murrettava

Tukholma. — Yhdysvaltojen poliittinen johto on oman propagandansa harhaanjohtama. Vain Amerikan kansan avulla voi tapahtua muutos Yhdysvaltojen Vietnam-politiikassa, sanoi professori Gunnar Myrdal viikko sitten sunnuntaina päättäjäispuheenvuorossaan Tukholman työväentalossa pidetyssä Kansainvälisessä Vietnam-konferenssissa, johon osallistui edustajia rauhanpyrkimyksiä edistävistä ryhmistä eri puolilla maailmaa.

Osanottajat keskustelivat neljä päivää Yhdysvaltain Vietnam-politiikasta.

Konferenssi pyrki hedelmälliseen ehdotukseen vallitsevan tilanteen muuttamiseksi ja ennenkaikkea USAn kansan ympärille rakennetun ja huolellisesti ylläpidettyjen väärinkäsitysten muurin murtamiseen, kuten prof. Myrdal sanoi.

Tilatkaa Vapaus!

JACK MAKI, Sudbury, Ont., lahjoittaa $5.00 kultavuoden syntymäpäivälahjana ja haastaa Antti ja Aino Hirvikosken, Port Arthurista.

FRANK KIVIMÄKI, Wahnapitae, Ont., lahjoittaa $1.50 Vapauden ja Liekin hyväksi ja haastaa seuraavat: Kusti Mattila, Jaakko Järvi, Ilmari Leppänen, Arvo Leppänen ja Svante Kotila, kaikki Wahnapitae, Ont.

Keinutuolijarmeijalainen MARY PERALA, Toronto, Ont., lahjoittaa $10.00 Vapaudelle kultavuoden syntymäpäivälahjana ja haastaa kaikki CSJ:n Toronton osastoon kuuluvat keinutuolijarmeijalaiset lahjoittamaan kymmenen dollaria. Tiedän, että teitä on paljon, siksi minä en mainitse kenenkään nimeä. Antakaa haasteiden vyöryä, että saadaan runsaasti syntymäpäivälahjoja 50-vuotiaalle Vapaudelle!

MARTHA JA FRANK LAAKSO, Scarborough, Ont., lahjoittavat $10.00 Vapaudelle syntymäpäivälahjana. Onneksi olkoon.

JAAKKO MAENPAA, Lappe P.O., Ont., lahjoittaa $10.00 Vapaudelle kultavuoden syntymäpäivälahjana ja toivoo, että toiselkin uudisfarmarit tekevät samoin.

ARTHUR AHO, Port Arthur, Ont., lahjoittaa $2.00 Vapaudelle syntymäpäivälahjana ja haastaa seuraavat vointinsa mukaan: Frank Mäki ja Arvid Mäkynen, Port Arthur, Ont.

YSTÄVYYDESTÄ ON TULLUT LUJA SILLOIN KUN SE ON SYDÄMESSÄ

Varkaus. — Meissä kaikissa säilyy ja vakiintuu käsitys siitä, että ystävyys on jotain, jonka puolesta kannattaa uhrata aikaa ja voimia. Silloin voimme olla myös rakentamassa uutta maailmaa ja siten osallistua aikamme keskeisen tehtävän pysyvän rauhan vakiinnuttamiseen ihmiskunnan keskuuteen. Suomen ja Neuvostoliiton ystävyys ja keskinäinen kanssakäyminen on positiivinen tekijä tämän tehtävän täyttämisessä, lausui Suomi—Neuvostoliitto-Seuran puheenjohtaja prof. Göran von Bonsdorff puhuessaan Suomen ja Neuvostoliiton ystävyyspäivien pääjuhlassa sunnuntaina Varkauden keskusurheilukentällä.

Ystävyydestä on tullut riittävän luja silloin kun se menee jokaisen kansalaisen sydämeen, lausui suurlähettiläs A. E. Kovalev esittäessään neuvostokansojen tervehdyksen ystävyysjuhlayleisölle. Hän sanoi neuvostoliittolaisten vieraiden olevan vilpittömän iloisia ystävyyspäivien yleisömenestyksestä ja toivoi, että maittemme välinen kanssakäyminen laajenisi kaikille aloille ja että ihmiset oppisivat tuntemaan toisiaan ja toistensa tapoja, ymmärtämään ja hyväksymään toisensa.

Ystävyyspäivien pääjuhla voitiin pitää aurinkoisissa oloissa ja yhtä aurinkoisen ja lämpimän ilmapiirin vallitessa. Monituhatlukuisessa katsomossa nähtiin kutsuvieraina mm. Neuvostoliiton metsäteollisuuden ministeri Nikolai V. Timofejev, kauppa- ja teollisuusministeri Olavi Salonen, Neuvostoliiton suurlähettiläs Kovalev, Ruotsin vt. suurlähettiläs Ljungdahl, Puolan suurlähettiläs Juskiewisz, Unkarin suurlähettiläs Kurtan, Romanian suurlähettiläs N. J. Vancea. Neuvostoliiton virallinen valtuuskunta ja Petroskoin kaupungin valtuuskunnat sekä runsaasti kulttuuri- ja taloudellisen elämän edustajia.

Prof. Göran von Bonsdorff toi juhlapuheessaan katsauksen Suomen ja Neuvostoliiton välisten suhteiden kehitykseen ja niihin tekijöihin, jotka ovat vaikuttaneet ystävällisiä suhteita luotaessa. Hän totesi, että kun tilanne on muuttunut, niin myös ystävyyden edellytykset ovat muuttuneet.

Tämä on valikoima tosiasioita. Asia voidaan tietysti ilmaista toisellakin tavalla, mutta silloin joudutaan kausaaliteoriassa tutkimaan välttämättömiä ja riittäviä edellytyksiä. Sen lisäksi tarvitaan hyvää tahtoa — inhimillinen tekijä. Ilman sitä jää kansojen ystävyys kuolleeksi kirjaimeksi. SN-Seura on halunnut edustaa tällaista inhimillistä tekijää kansojen suhteessa kriittillisessä maailmantilanteessa, prof. Bonsdorff sanoi.

Monipuolisessa ohjelmassa keskusurheilukentän vihreällä nurmimatolla nähtiin varkautelaisten musiikki-, kuoro-, voimistelu- ja kansantanhuesityksiä sekä neuvostoliittolaisten taiteilijoiden esityksiä. Juhlan tervehdyspuheen piti Varkauden kaupunginjohtaja Eino E. Salmi, joka sanoi ystävyyspäiviä vietettävän laajenevan yhteisymmärryksen merkeissä ja totesi niiden muodostuneen voitoksi niille, jotka uskovat rauhan asiaan.

Finnair lisää Leningrad-palvelua

New York. — Suomen lentolinjan virkailijat tiedoittivat viikon vaihteessa New Yorkissa, että johtuen suuresti lisääntyneestä kysynnästä FINNAIR lisää laajentaa palvelua Helsinki—Leningrad lentoihin.

Tavallisena ohjelmana on neljä lentoa Suomen pääkaupungin ja Neuvostoliiton toiseksi suurimman kaupungin (Leningradin) välillä. Sen lisäksi Neuvostoliiton Aeroflot suorittaa myös neljä lentoa viikottain. Viimeaikainen kysyntä on kuitenkin ylittänyt FINNAIRIN 400 paikan viikkomäärän.

Lento näiden kaupunkien välillä kestää tunnin ja säästölouhan hinta on $50 yhtiäpäin ja $95 edestakaisin. FINNAIR palvelee kaikkia suurempia Atlantin ylilentoja tavalla Euroopan kaupungeissa.

PALJONKO MAKSAA VALTION PÄÄMIEHEN VAIHTAMINEN?

(Jatkoa sivulta 2)

pungeissa, joissa työläiset eivät halunneet ryhtyä lakkoon, työnantajat yksinkertaisesti lopettivat työt. Yleislakko sai tukea myös amerikkalaisilta öljy-yhtiöiltä, jotka kieltäytyivät toimittamasta öljyä Brittiläiseen Guayanaan.

YLEISLAKKO

The Times kirjoittaa: Yleislakko alkoi toukokuussa 1963. Jagan näytti laskeneen, että lakko kestäisi kuukauden verran. Se oli kuitenkin kallis virhelaskelma, sillä kun lakko oli kestänyt kymmenen viikkoa, oli Jagan se, joka ensinnä heitti toivonsa.

Pahin Jaganin unohdus oli mies Georgetownissa — Howard McCabe, PSI:n amerikkalainen edustaja.

McCabe huolehti itse suurimmalta osin lakon tukemisesta. McCabe hankki varoja apurahastoihin ja huolehti lakkolaisten 15 minuuttia kestävässä radio-ohjelmassa käytettävästä propagandasta. Kaikkialta maailmasta näytti myös löytyvän veljesjärjestöjä, jotka avustivat lakkolaisia. PSI lähetti lakkolaisille rahaa, 2,000 puntaa. Mutta Zanderin ystävällinen hyväntekijäpä puolestaan toimitti 150,000 puntaa, joka lähetettiin McCabelle.

Helmikuussa 1967 Zander tunnusti, että hänen pienen ammattiyhdistysliikkeensä rahoituksen järjesti pääasiassa CIA vuosina 1958—1964. Ystävällinen hyväntekijä oli todellisuudessa nimeltään Gotham-rahasto. On käynyt nyttemmin ilmi, että tämä Gotham-rahasto on ollut yksi CIA:n peitejärjestöistä.

The Timesin mukaan oli edelleen tapahtunut seuraavaa: 1958 alkoi CIA Gotham-rahaston välityksellä rahoittaa Arnold Zanderia ja hänen virkamiesliittoaan USA:ssa. Tämä liitto kuului virkamiesten kansainväliseen yleisliittoon PSI:hin. 1959 perusti Zander CIA:n varoilla osaston latinalaiseen Amerikkaan PSI:n puolesta. Zander teki amerikkalaisesta Howard McCabesta PSI:n edustajan latinalaiseen Amerikkaan.

Brittiläisen Guayanan virkamiesliitto kuului myös PSI:hin, ja kun yleislakko puhkesi, oli luonnollista, että McCabe matkusti PSI:n edustajana Brittiläiseen Guayanaan auttaakseen liittoa lakon aikana.

Tällä tavoin saattoi CIA rahoittaa Jagania vastaan tähdättyä yleislakkoa Gotham-rahaston, Zanderin ja McCaben välityksellä.

79 PÄIVÄÄ

The Times kirjoittaa: Jagania kohtasi historian pisin yleislakko — 79 päivää. Lakko "todisti" (englantilaiselle) siirtomaaministerille Duncan Sandysille, että Jagan "ei pystynyt hallitsemaan maatansa". Sandys katsoi parhaaksi muokata uuden merkittävän valtiosäännön ja vaalilain, jotka aiheuttivat sen, että Jagan kärsi tappion vaaleissa 1964.

Näin pääsi CIA eroon Jaganista, kuten The Timesin otsikossa sanottiin — mikä merkitsi sitä, että CIA sekaantui Brittiläisen Guayanan asioihin, rahoitti väkivallantekoja ja levottomuuksia, joissa useita ihmisiä haavoittui tai menetti henkensä.

Kun Brittiläinen Guayana 1966 toukokuussa julistautui itsenäiseksi ja otti nimekseen Guayana, Jagan ei ollut enää pääministeri. Näin ollen sai CIA huokaista helpotuksesta pelkäämättä, että Jagan olisi ollut kansallistamassa omaisuuksia maassa, joka on amerikkalaisten rahapiirien hallinnassa. CIA varmisti täten amerikkalaisen kapitalismin edut ainakin toistaiseksi Guayanassa.

Ja olihan se sitäpaitsi maksanut 250,000 puntaa sekä satoja loukkaantuneita ja 170 kuollutta.

YRJÖ KORPI, Domtarin kämpältä No. 58, lahjoittaa $20.00 Vapaudelle kultavuoden syntymäpäivälahjana ja toivoo, että kaikki metsämiehet tekevät lahjoituksensa 50-vuotiaalle Vapaudelle.

JACK KLUUKERI, Domtarin kämpältä No. 58, lahjoittaa $5.00 syntymäpäivälahjana Vapaudelle.

A. T. HILL, Port Arthur, Ont., lahjoittaa $8.00 kultavuoden lahjana Vapaudelle ja haastaa seuraavat ystävät tekemään samoin. Helen ja Kusti Salminen, Wilho Alanen, Veli Kentala, H. Raketti, Allan Vesterback, Jenny Salmi ja Emil Malin, kaikki Port Arthurista Ont., Helen ja Walter Smith ja Toivo Järviaho, Atikokan, Ont., sekä K. Kaarela, Kaministiquia, Ont.

HEIMO SAARELA, R. R. 3, Port Arthur, Ont., lahjoittaa $3.00 Vapauden ja Liekin hyväksi ja haastaa W. Wäyrysen, Port Arthur, Ont., tekemään samoin.

HELVI JA WALTER WAYRYNEN, Port Arthur, Ont., lahjoittavat $3.00 kultavuoden lahjana Vapaudelle ja haastavat John Lehikoisen Port Arthurista ja Jack Rinnan Geraldtonista, viemään haastetta eteenpäin.

SENJA JA EDWIN SUKSI, Sudbury, Ont., lahjoittavat $20.00 syntymäpäivälahjana 50-vuotiaalle Vapaudelle ja haastavat seuraavat Hella ja Nick Laitinen, Toronto, Ont., Paavo Voutilainen, Port Arthur, Ont., Karin ja Aimo Mäkelä Skead, Ont., sekä Selma ja David Ritari, Creighton Mine, Ont., kukin vointinsa mukaan.

IRJA JA AATU KOIVULA, R. R. 1, Whitefish, Ont., lahjoittavat $20.00 syntymäpäivälahjana 50-vuotiaalle Vapaudelle ja haastavat seuraavat: Gust Salminen, Greta Luoto, Martha ja John Saloranta sekä Anni ja George Ojanen, kaikki Torontosta, Ont., Ida ja Frank Koski ja Impi Poutanen, Sarnia, Ont., Lily ja Toivo Niemi, Windsor, Ont., Lillian ja Lasse Kolari sekä Rauha ja Kosti Närhi, St. Catharines, Ont. Muistakaa, että tämä on lehtemme kultavuosi, joten antakaa haasteiden vyöryä!

GUST SALMINEN, Toronto, Ont., lahjoittaa $10.00 Vapauden ja Liekin hyväksi ja haastaa Hilkka ja Tom Jokisen Torontosta, tekemään samoin.

LEO JARVIS, Toronto, Ont., lahjoittaa $15.00 syntymäpäivälahjana Vapaudelle.

AINI JA NICK GRUNDSTEN, R. R. 1, Whitefish, Ont., lahjoittavat $5.00 kultavuoden lahjana Vapaudelle.

ELLI JA REINO KETO, Toronto, Ont., lahjoittavat $10.00 Vapauden ja Liekin hyväksi ja haastavat seuraavat: Art Siven, Vancouver, B. C., Emil Keto, Fort William, Ont., Eino Salo, Toronto, Ont., Niko Piispanen ja Bill Salminen, Beaver Lake, Ont.

KARL JOUTSI, Sherridon, Man., lahjoittaa $3.00 syntymäpäivälahjana Vapaudelle.

JOHN SALMINEN, Site 41, Box 12, R. R. 2, Sudbury, Ont., lahjoittaa $5.00 syntymäpäivälahjana Vapaudelle ja haastaa kaikki Vapauden tilaajat Long Lakelta.

MARTHA JA V. KANGAS, Montreal, Que., lahjoittavat $10.00 kultavuoden syntymäpäivälahjana ja haastavat Saimi ja V. Hämäläisen, Montreal, Que.

AINO JA LAURI KUUSISTO, Montreal, Que., lahjoittavat $10.00 syntymäpäivälahjana 50-vuotiaalle Vapaudelle. Onneksi olkoon!

RAUHA JA AIMO MAKI, Sudbury, Ont., lahjoittavat $10.00 syntymäpäivälahjana Vapaudelle ja haastavat seuraavat: Sylvi ja Taisto Lane ja Viljo Luoto, Toronto, Ont., Tyyne ja Matti Tolmonen, Whitefish, Ont. ja Oliver Laine, Sudbury, Ont.

FRANK RUOHO, Nipigon, Ont., lahjoittaa $3.00 Vapauden ja Liekin hyväksi ja haastaa Frank Vuotilan ja Matti Majan Nipigonista, Ont. ja Yrjö Kattelus, Cameron Falls, Ont.

ALIINA JA SAM RAUTANEN, R. R. 1, Redbridge, Ont., lahjoittavat $1.00.

IMPI JA FRANK TOMMILA, Sudbury, Ontario, lahjoittavat $10.00 syntymäpäivälahjana ja haastavat täällä Canadassa olevat POMARKKULAISET ja TOHOLAMPILAISET vointinsa mukaan.

IRENE VUORI, St. Catharines, Ont., lahjoittaa $5.00 Vapauden ja Liekin hyväksi.

MARY HAAPASAARI, Kirkland Lake, Ont., lahjoittaa $2.00 Vapauden ja Liekin hyväksi ja haastaa kaikki Vapauden ja Liekin lukijat Ebysta.

LOVISA ANDERSON, Fort William, Ont., lahjoittaa $2.00 Vapauden ja Liekin tukemiseksi ja haastaa Ville Kampelan Port Arthurista, Ont.

AMANDA TANNER, Sointula, B. C., lahjoittaa $6.00 Vapauden ja Liekin talousaseman tukemiseksi.

EMIL HANKILA, South Porcupine, Ont., lahjoittaa $5.00 syntymäpäivälahjana 50-vuotiaalle Vapaudelle ja haastaa seuraavat tekemään samoin: Väinö Laaksonen ja Martti Kotomäki, South Porcupine, Ont., Arvi Mäki, Point du Bois, Man., Allan Gronroos, White Rock, B. C. ja Reino Lofberg, Toronto, Ont.

RICHARD VUORIMAKI, South Porcupine, Ont., lahjoittaa $5.00 kultavuoden lahjana Vapaudelle ja haastaa seuraavat tekemään samoin: Elias Rasula ja Kalle Viinikka, South Porcupine, Ont. ja Antti Kärkkäinen, Porcupine, Ont.

AINO JA VAINÖ JUOLA, Hoyle, Ont., lahjoittavat $5.00 Vapauden ja Liekin hyväksi ja toivovat, että kaikki lehtien lukijat tekevät lahjoituksen.

VILI KONTOLA, South Porcupine, Ont., lahjoittaa $3.00 Vapauden ja Liekin hyväksi ja toivoo, että jokainen lehtiemme lukija tekee lahjoituksensa haastetta odottamatta.

AINO KEMPPAINEN, South Porcupine, Ont., lahjoittaa $2.00 Vapauden ja Liekin tukemiseksi ja kehoittaa kaikkia lukijoita tekemään lahjoituksen omille lehdilleen.

ARNE WALLI, Sudbury, Ont., lahjoittaa $3.00 Vapaudelle syntymäpäivälahjana ja haastaa George Wallin, Azilda, Ont.

ALINA JA WM. EKLUND, Sudbury, Ont., lahjoittavat $15.00 syntymäpäivälahjana 50-vuotiaalle Vapaudelle ja haastavat seuraavat vointinsa mukaan: Elna ja Kalle Lehtinen, Nipigon, Ont. ja Olavi Neittaanmäki, Sudbury, Ont.

ELSA JA JALMAR MIETTINEN, S. S. 1, Sudbury, Ont., lahjoittavat $5.00 syntymäpäivälahjana Vapaudelle ja toivovat, että kaikki lehtiemme ystävät tekevät parhaansa tänä Centennial-juhlavuotena, että lehtiemme ilmestyminen olisi turvattu.

JALMAR SALONEN, Kirkland Lake, Ont., lahjoittaa $5.00 kultavuoden lahjana Vapaudelle ja haastaa seuraavat: Vili Sihlman, Väinö Järvi ja John Wuollet, kaikki Kirkland Lakelta. Antakaa pojat haasteiden vyöryä!

ELLI JA ARVO WUORI, St. Catharines, Ont., lahjoittavat $10.00 Vapauden ja Liekin hyväksi ja haastavat kaikki kenen nimi on WUORI, lahjoittamaan lehtiemme hyväksi. Näin päästään ripeään ryntäykseen ja turvataan lehtiemme ilmestyminen.

ESKO NIEMI, Wawa, Ont., lahjoittaa $5.00 kultavuoden lahjana Vapaudelle ja haastaa Vieno ja Kalle Jaakkolan, Wawa, Ont.

NICK KIVIHARJU, Vancouver, B. C., lahjoittaa $5.00 Vapaudelle 50-vuotissyntymäpäivälahjana ja haastaa Arvo Kiviharjun, Whitewood, Sask.

UUNO FILANDER, Vancouver, B. C., lahjoittaa $1.00 Vapaudelle.

YRJÖ SAARIKOSKI, Vancouver, B.C., lahjoittaa $5.00 Vapauden ja Liekin talousaseman tukemiseksi ja haastaa Manda ja Antti Rannan Vancouverista.

ANNIE JA URHO TYNJALA, Sointula, B.C., lahjoittavat $5.00 Vapauden ja Liekin tukemiseksi ja haastavat seuraavat: Hilja ja Hannes Myntti, Aini ja John Ylinen, Mike Poulton ja John Fredrickson, kaikki Sointulasta B.C. sekä Emil Keto, Fort William, Ont.

LYYLI JA TOIVO KOIVIKKO, Port Arthur, Ont., lahjoittavat $2.00 syntymäpäivälahjana Vapaudelle ja haastavat seuraavat: Anna ja E. Mäkelä, Lydia Tuomi sekä Anni ja Otto Kauhanen, Port Arthur, Ont., sekä Aili ja Anton Manttari, Redbridge, Ont.

ARVI KOSKI, Kapuskasing, Ont., lahjoittaa $3.00 Vapauden ja Liekin hyväksi ja haastaa seuraavat: Antti Lehtisaari ja Jack Vuohelainen, Kapuskasing, Ont.

MARTHA JA ANTTI RISSANEN, Lasalle, Que., lahjoittavat $10.00 syntymäpäivälahjana 50-vuotiaalle Vapaudelle ja toivovat lehdelleen pitkää ikää.

MARTHA V. TURKKI, Searchmont, Ont., lahjoittaa $5.00 Vapauden ja Liekin talousaseman tukemiseksi.

CARL WHITEHEAD, Hammond, B.C., lahjoittaa $2.00 Vapauden ja Liekin tukemiseksi ja haastaa E. Juolan, Hammond, B.C.

JACK LAIDE, Werner Lake, Ont., lahjoittaa $4.00 Vapauden ja Liekin hyväksi.

Yhteensä $1,374.55

CSJ:n OSASTOJEN KOKOUKSET

CSJ:n Toronton osaston varsinainen kuukausikokous pidetään joka kuukauden ensimmäisenä maanantaina klo 8 illalla Donhaalilla.

CSJ:n Sudburyn osaston kokoukset pidetään kerran kuukaudessa johtokunnan kutsusta. Johtokunta kokoontuu useammin asian vaatiessa puheenjohtajan kutsusta. Kirjeenvaihto sihteerille: John O. Tiilola, Box 354, Sudbury, Ont.

CSJ:n Beaver Laken osaston kuukausikokous pidetään joka kuukauden toisena sunnuntaina klo 2 iltapäivällä haalilla. Kirjeenvaihtajan osoite: N. Piispanen, R. R. 1, Worthington, Ont.

CSJ:n Vancouverin osaston kuukausikokoukset pidetään Clinton-haalissa jokaisen kuukauden toisena keskiviikkona klo 8 illalla. Kirjeenvaihto sihteerille: Minnie Vainio, 2605 East Pender St., Vancouver 6, B.C.

CSJ:n Sault Ste. Marien osaston sääntömääräinen kokous pidetään joka kuukauden ensimmäisenä tiistaina kello 8 illalla omalla talolla, 321 John Street.

CSJ:n Port Arthurin osaston kuukausikokoukse pidetään joka kuukauden ensimmäisenä perjantaina, alkaen klo 7.30 ill. Johtokunta kokoontuu klo 7 ill. Kirjeenvaihto osoitteella: 316 Bay St., Port Arthur, Ont.

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

MUISTILISTA

Lehtiväen kemut — Grundsten—Koivula perheitten yhteinen pikkki Vapauden kultavuoden haasteryntäyksen hyväksi "Pikku-Penage" järven rannalla lauantaina, heinäkuun 22 pnä, alkaen heti aamuvarhain. Ruokaa, kahvia ja muuta tarjoilua Koivulassa ja naapuritalossa (Grundsten) on sauna kuumana. Tervetuloa!

Sävel-kuoron harjoitukset Finnish haalilla keskiviikkona kello 7.30 illalla.

Työn Puiston mainio sauna on avoinna keskiviikkoisin, lauantaisin ja sunnuntaisin kello 1—11 ip.

Hienoja
LAATUHUONEKALUJA
SÄHKÖLAITTEITA
ja TELEVISIOITA
Kohtuuhinnalla
VALITTU VALIKOIMA
Espanola Furniture & Appliances
KARL. A. NIEMI, omist.
Puh. 869-2321
175 Station St. Espanola, Ont.

Suomalainen autokorjaamo
D. G. MOTORS
PAUL LUOMA
Erikoistunut automaattisiin vaihteisiin
Yleistä autokorjausta
KAIKKI TYÖ TAATAAN
KOHTUULLISET TAKSAT
Puhelin 674-0988, kotiin 694-4387
387 Bessie Street, Sudbury, Ont.

KAIKENLAISTA
PUUTAVARAA
ja
RAKENNUS-TARPEITA
SÄHKÖ- ja PUTKITUS-TARPEITA - MAALIA
kohtuullisin hinnoin
RICHARD LAKE LUMBER
& Builders Supply Ltd.
PUH. 673-8487
Posti: Site 8, R. R. 3, Sudbury
Maantie 69 etelään
Richard Lake

Estairessa on murhattu 77 v. leskinainen

Eräs Burwashista karannut vanki on pidätetty sen johdosta kun Estairessa on murhattu 77-vuotias leskinainen, jonka tiedoitetaan kuolleen maanantaiaamuna päävammojen johdosta Sudburyn yleisessä sairaalassa.

Kirklandlakelaista 24-vuotiasta Walter Charles Wilsonia vastaan on nostettu murhasyytös jonka mukaan hän on vasaralla hakannut mrs. Corinne Sauvea mahdollisesti rosvoustarkoituksessa.

Wilson karkasi vankifarmilta kello 5.45 perjantaiaamuna. Hänet tuomittiin varastetun tavaran hallussapidosta Sudburyssa heinäkuun 4 pnä. Wilson palveli 9 kuukauden vankilatuomioa. —

Vankilan virkailijat pidättivät Wilsonin läheltä Sauven kotoa lauantai-iltana kello 8.10 mutta mrs. Sauve löydettiin verilätäköstä makaamassa makuuhuoneessaan vasta kello 9.30. Nainen vietiin heti Sudbury General sairaalaan, missä hän kuoli 27 tunnin kuluttua sairaalaan tulonsa jälkeen.

Mrs. Sauven yksikerroksinen talo sijaitsee No. 69 maantien varrella noin 25 mailia Sudburysta etelään.

Yhteisen komitean kokous 20 pnä

Canadan Suomalaisten Satavuotisjuhlakomitean (Sudbury) tärkeä kokous pidetään St. Matthews kirkossa 264 Mackenzie St. torstaina, heinäkuun 20 päivänä, kello 7.30 illalla. Komitean kaikkia jäseniä pyydetään saapumaan tähän kokoukseen. — W. E.

Teidän ja meidän kotiveräjältä

PITKÄN MATKAN VIERAILIJOITA

Wanupissa viime sunnuntaina pidetyissä pikku-suurjuhlissa nähtiin useita "pitkämatkalaisia" vierailijoina.

Emma ja John Tuomi, Kirkland Lakelta, ovat vierailemassa Sudburyn seudulla ystäviensä ja tuttaviensa luona.

Juhlavieraitten joukossa oli Senja ja Einari Kangas Mattawasta, sekä mrs. J. Kangas Sault Ste. Mariesta, Aino ja Arvo Hillman Vancouverin lähettyviltä B.C:sta sekä Ida ja Frank Koski Sarniasta, Einar Hoffren poikineen Torontosta ja useita muita lähipaikkakuntien asukkaita.

SUDBURY FOOTWEAR & MAKI CO-OP SHOE REPAIR
Ensiluokkainen kenkien korjaamo
NOPEA PALVELU
BILL GRODECK, omist.
119 Cedar Street Sudbury

IKKUNOITA, OVIA, 'PICNIC'-PÖYTIÄ
Uutuus "COMBINATION" puisia ulko-ovia — iso luisuva ikkuna kärpäsverkko pysyväisesti ovessa — ei tarvitse vaihdella. Varastossa tavallisia puisia nostoikkunoita — halvin ja edullisin pohjoisalueille. KEHYKSETTOMIA IKKUNOITA — varustettu vahvoilla sivuttain liukuvilla ruuduilla, lännen seetristä raamit — kootaan ilman kanssa. Varastossa vahvoja "PICNIC"-PÖYTIÄ.
VALMISTAMME IKKUNAN JA OVEN RAAMEJA
SUDBURY PLANING MILL
19 Gino St. Copper kadun alkupäästä ylös. Puh. 675-6771

KIRJALLISHISTORIALLINEN TUTKIMUS TULENKANTAJISTA
Kerttu Saarenheimo:
TULENKANTAJAT
Tohtori Kerttu Saarenheimon teos on ensimmäinen yhteinen kirjallishistoriallinen tutkimus tulenkantajista. Esityksen runkona on
303 SIVUA — HINTA SID. $5.95
Ryhmän vaiheita ja kirjallisia teemoja 1920-luvulla
Runsas kuvitus
ryhmän kehityksen kolmivaihejaottelu, jonka professori Lauri Viljanen hahmotteli luonnehtiessaan kirjallisuutemme 1920-lukua Yleisradiossa järjestetyssä keskustelusarjassa. Ensin on Nuoren Voiman kausi, sitten suuren hurmion kausi ja lopuksi päädyttiin etsimään nykyaikaa. Näissä puitteissa kirjoittaja — Valtion humanistisen toimikunnan tutkija ja Turun Yliopiston dosentti — tarkastelee 20-luvun lyyristen aiheiden värikästä kaleidoskooppia, jossa heijastuu milloin kauhukuvitelmia ja lahoavien lehtien tuoksua, milloin raivoisaa elämännälkää, eksotiikkaa, satua tai koneromantiikkaa.
Iloisen 20-luvun kirjavia virikkeitä tutkiessaan tri Saarenheimo laajentaa samalla näkökulmaa kirjoista kirjailijoihin, heidän taustaansa ja harrastuksiinsa, ystävyyssuhteisiin ja hilpeään seurusteluun. Painamattomat lähteet, ennen kaikkea ryhmän jäsenten välinen kirjeenvaihto ja haastattelut ovat tuoneet esiin runsaasti ennen tuntematonta materiaalia. Keskeisiä hahmoja ovat Onni Halla, Yrjö Jylhä, Uuno Kailas, Arvi Kivimaa, P. Mustapää, Olavi Paavolainen, Ilmari Pimiä, Elina Vaara, Erkki ja Katri Vala, Mika Waltari ja Lauri Viljanen. Heidän lisäkseen tapaamme ryhmään väljemmin liittyneitä, kirjailijoita, taiteilijoita ja kriitikoita.
Tilatkaa osoitteella:
VAPAUS PUBLISHING CO. LTD.
P. O. BOX 69 SUDBURY, ONTARIO

Yhdeksän henkilöä kuoli 17 maantiellä autoyhteenajossa

Webbwood. — Yhdeksän henkilöä joista 3 lasta, kuoli maanantaiaamuna kahden auton yhteenajossa, mikä tapahtui No. 17 maantiellä 3 mailia länteen Webbwoodista. Ainoa eloon jäänyt on 8-vuotias lapsi, joka on vakavassa tilassa Espanolan sairaalassa.

Yhdysvaltalaisen vuoden 1967 mallisen auton neljä henkilöä kuoli tapaturmassa; erään ontarioilaisen auton matkustajista kuoli 5.

Ontarioilaisessa autossa kuoli 35-vuotias Donald Robert Blais, Ottawasta ja hänen aviopuolisonsa Doris sekä heidän 3 lastaan. Ainoa tapaturmassa eloon jäänyt on 8-vuotias Blaisin tyttö, joka on Espanolan sairaalassa.

Amerikkalaisautossa kuoli 64-vuotias Marshal George Bahto, St. Paulista, Minn.. hänen vaimonsa 67-vuotias Aletha Irene; 61-vuotias Vera Bahto Elmwood Post Officesta ja Ruth Bahto myös Elmwoodista.

Amerikkalaisauto oli väärällä puolen tietä ja iski pientä eurooppalaistekoista Blaisin autoa sanovat poliisiviranomaiset olettaen, että amerikkalaisauto yritti sivuuttaa toista autoa ja iski Blaisin pientä ajokkia.

Onnettomuus tapahtui lievässä kaarteessa, missä maantiessä on 2 valkoista yksimittaista viivaa merkkinä, ettei siinä paikassa saa toista autoa sivuuttaa.

Poliisiviranomaiset arvelevat autojen iskeneen yhteen 160 mailin vauhdissa (esim. kumpikin 80 mailin tuntinopeudessa).

Se oli Canadan pahin auto-onnettomuus kesäkuun 22 pstä lähtien v. 1965 jolloin Kamsackin lähettyvillä, Sask., tapahtuneessa autotapaturmassa kuoli 9 henkilöä — ja Kamsackin tapaturmaa on sanottu Canadan pahimmaksi alallaan 20 vuoden aikana.

Watersin verojen maksajat vastustaa centennial-hanketta

Yli 300 Waters kunnan veronmaksajaa on jo allekirjoittanut Ontarien kunnallisasiainkunnalle lähetettävän vetoomuksen, missä pyydetään mainittua hallitusvirastoa hylkäämään Waters kunnallishallinnon anomus, että se voisi rakennuttaa $115,000 hintaisen "kunnalliskeskuksen" alistamatta sitä menoarviota veronmaksajain yleisäänestyksen ratkaistavaksi kuten tapana on, sanoi mainitun kunnan hiljattain perustetun veronmaksajain yhdistyksen presidentti W. Kallio maanantaina.

Vastauksena tiedusteluun, miten muut kunnan asukkaat tähän asiaan suhtautuvat, mr. Kallio sanoi veronmaksajain yhdistyksen edustajain tavanneen vain kuusi sellaista henkilöä, jotka ovat kunnanvaltuuston puolella, että mainittu laitos voitaisiin rakentaa niin, ettei asiasta kysyttä veronmaksajain mielipidettä.

Veronmaksajain anomuskirjelmän allekirjoittajina on myös 5-henkisen valtuuston kaksi jäsentä, sanoi mr. Kallio.

Valtuuston suunnitelman sisältyy $115,000 suuruinen "Community haalin" rakentaminen mihin tulisi tanssi- ja kokouspaikan lisäksi myös valtuustolle kokoushuoneet. Tämän rakennuksen avustamiseksi saataisiin ehkä liittohallitukselta $4,000 Centennial-avustusta ja korkeintaan $5,000 maakuntahallitukselta, vaikka toisaalta on täysin mahdollista sekin, että maakuntahallituksen osuus jäisi vain muutamaksi sadaksi dollariksi, on lehdellemme selitetty.

Lisää allekirjoituksia anomuskirjelmään tullee vielä, sanoi mr. Kallio selittäen, että tätä "Centennial-suunnitelmaa" vastustava kirjelmä lähetetään mahdollisimman pian Ontarion kunnallislautakunnalle.

ILMOITUS

VICTOR PELKOLA

Meredith-Connelly Motors mielihyvällä ilmoittaa, että Victor Pelkola on yhtynyt heidän myyntiosaston henkilökuntaan. Victor äskettäin jäi eläkkeelle RCAF lentovoimista 22 vuoden palvelun jälkeen. Hän on kaksi kielinen sudburylainen, hallitsee sekä suomen- että englanninkielen. Hän kutsuu monia tuttaviaan käymään MCM. liikkeessä ja toivoo, että hän voi auttaa Teitä valitsemaan uuden tai käytetyn auton itsellenne.

(18-20-22-25)

USAn KAIVOSMIEHET YHTEISRINTAMASSA

Salt Lake City. — Yhdysvaltain kuparikaivosteollisuus tuli asiallisesti puhuen suljetuksi perjantaina kun yhtiöiden ja työläisiä edustavan terästyöläisten unionin (United Steelworkers of America) välinen neuvottelut keskeytyivät. Kiista koskee kaikkiaan noin 37,000 työläistä.

UAW:n suhdannetyön johtaja Cass Alvin sanoi lakon koskevan "90-prosenttisesti USA:n kuparituotantoa ja huomattavassa määrässä myös lyijy- ja sinkkituotantoa."

Lakon alaiseksi tuli "neljä suurta" — Kennecott, Phelps-Dodge, Anaconda ja American Smelting and Refining — sekä koko joukko pienempiä yhtiöitä.

Yli 80 prosenttia näistä työläisistä kuuluu terästyöläisten unioniin (USA) joka teki äskettäin yhdistymissopimuksen Mine Mill unionin kanssa.

Täkäläisiä kaivostyöläisiä edustavan kahden sudburylaisen unio-osaston presidentit, terästyöläisten unionin osasto 6500 presidentti Homer Seguin ja Mine Millin osasto n:o 598 presidentti Robin (Bob) MacArthur, lähettivät viikon lopulla rajantakaisille unioveljilleen yhteisen sanoman, missä "luvataan tehdä kaikki mahdollinen amerikkalaisten työtoverien taistelun avustamiseksi".

Pittsburghissa sijaitsevaan terästyöläisten unionin päämajaan perjantai-iltana lähettämässään sanomassa nämä uniopresidentit sanovat, että "teidän taistelunne on joka puolelta katsoen historiallinen tapaus. Se muodostaa perustan tuleville neuvotteluille jättiläiskokoisten yhtiöiden kanssa, sillä koskaan ennen nämä yhtiöt eivät ole kohdanneet työläisten yhteistä voimaa, yhdessä suuressa unionissa... Me katsomme, että teidän taistelunne on meidän taistelumme... sillä teidän tavoitteena on koko teollisuutta koskeva työehtosopimus, mikä on osa siitä, joka on meidän edessämme nyt ja tulevaisuudessa... Vakuuttakaa kaikille jäsenillenne, että me tulemme seisomaan olka olassa heidän kanssaan, sillä meillä täällä Canadassa on samanlaisia pulmia."

Mine Mill union varapresidentti Harvey Murphy sanoi yhdysvaltalaisten kaivosmiesten lakon mahdollisuudesta puhuessaan viikon lopulla, että sikäläiset työläiset antavat "dramaattisen näytteen jäsentemme suuresta voimasta heidän yhtenäisinä esiintyessä".

Onnistunut "pikku-suurjuhla" pyhänä Wanupin haalilla

Aamupäivän urheilukilpailuja uhannut ja vähän vaikeuttanut pilvinen taivas kirkastui kauniiksi auringonpaisteeksi sunnuntaina iltapäivällä Wanupin haalin luona esitetyn "pikku-suurjuhlan" arvokkaan konserttiohjelman ajaksi.

Yli kaksisataa henkeä käsittänyt juhlayleisö tuntui olleen erittäin tyytyväinen kuorojen ja muiden ohjelmanesittäjien huolella valmistettuihin ja hyvin esitettyihin ohjelmanumeroihin.

"O Canadan" esityksen jälkeen ja ohjelman esittäjänä toimineen Aimo Mäen lausuttua juhlayleisön tervetulleeksi, sekakuoro Sävel esitti Rauha Mäen johdolla neljä sointuisaa laulua, Kevätlaulu, Joutsen, Suomen laulu ja Hääpolska, mitä seurasivat Melody orkesterin Laila Nordmanin johdolla esittämät kevyet kappaleet Canadien marssi, Yö lintu ja Mustalaisleiri.

Ohjelmassa seurasi Laila Nordmanin johdolla kuoron ja orkesterin yhteisesityksenä neljä mukaansatempaavaa laulua, Merelle, Kalinka, Carmen Sylva ja They All Call It Canada.

Nuori Douglas Santala esitti Jane Leechin säestyksellä kaksi komeata soololaulua, joita seurasi Naistenkuoron Laila Nordmanin johdolla esittämät kolme kaunista laulua, Lehmus, Tule tuulonen ja Heikin naimapuuhat.

Risto Hako-ojan ilahdutettua juhlayleisöä kahdella hyvällä harmonikkasooloesityksellä saatiin kuulla "Suomi-viikon" tapahtumista laadittu mainio "kotitekoinen" laulukronikka, joka esitettiin kuuden naisen ja kahden miehen voimalla — Hako-ojan toimiessa säestäjänä.

Viimeisenä ohjelmanumerona oli Sekakuoro Sävelen Rauha Mäen johdolla esittämät mainiot kappaleet, Laulu Vuokselle, Luokse vuolahan virran ja CSJ:n marssi.

Ajankohtaisen juhlapuheensa pyhän Vapauden liikkeenhoitaja Edwin Suksi viittasi äskettäin vietettyyn Suomi-viikkoon, sanoen, että se on saanut kaikkien kansalaisten ihailua ja tunnustusta suuren meren rannasta rantaan asti. Se oli osoitus siitä, mitä täkäläiset kansalaisemme voivat yhteisvoimin saada aikaan, sanoi juhlapuhuja.

Esitettyään valittelunsa siitä, että suunnitelmaansa kansalaisillemme on vielä tänäkin vuonna ja kaiken lisäksi samanaikaisesti "kahdet suurjuhlat", yhdet Montrealissa ja toiset Torontossa, Suksi alleviivasi sitä, että vain kaikkien voimiemme yhdistämisen avulla voisimme parhaiten vaalia kallista kulttuuriperintöämme, ja että Sudburyn kokemukset osoittavat sen mahdolliseksi että tuloksia tuottavaksi. Meidän järjestömme — CSJ ja SCAUL — ovat olleet ja ovat edelleenkin tällaisten kaikkikäsittävien yhteisöjen kannalla sanoi puhuja juhlasuosionosoitusten raikuessa.

Selostettuaan lyhyesti Suomen 50-vuotisjuhlan suurta merkitystä ja Vapaus lehtemme kulttuurista tärkeyttä, puhuja vetosi Vapauden ja Liekin haasteryntäyksen hyväksi selittäen, että lehtemme voivat palvella lukijakuntaansa sitä paremmin, mitä voimakkaampina ne ovat taloudellisesti.

Lopuksi hän kehoitti kansalaisiamme yleensä sonnustautumaan Torontossa elokuun alussa pidettäville CSJ:n ja SCAUL:n yhteisille juhlille, missä tiedetään olevan todella rikkaana, innoittava ja monipuolinen ohjelma.

Ravintolan emännille on lopuksi esitettävä kaunis suurkiitos hyvästä ravintolasta — lihakeitto oli mainiota, kahvikulta leivonnaisineen hyvää ja palvelu nopeata.

Ohjelman väliaikana jaettiin urheilukilpailujen voittajille asianmukaiset palkinnot. Palkintojen jakajina toimi Karl Palomäki ja Gery Kitts.

Toimittaja Bimban juttu päättynyt voittoon

New York, N. Y. — William Lehtisen kauan odotettua voittoa Siirtolais- ja kansalaistamisviraston kolmatta vuosikymmentä vireillä pitämästä vainosta seurasi toinen huomattava voitto liettualaisen veljeslehden toimittajan Anthony Bimban jutussa, ilmoittaa Amerikan ulkosyntyisten puolustuskomitea. Komitea ilmoittaa, että kongressin edustajainhuoneen epäamerikkalaisen komitean yritys peruuttaa Bimbalta v. 1927 saamansa kansalaispaperit on nyt lopultakin torjuttu.

Tarkistettuaan asiaa oikeusdepartementti on päättänyt luopua Bimbaa vastaan v. 1963 joulukuussa alotetusta jutusta, jonka tarkoituksena oli riistää Bimbalta kansalaisoikeudet, johon toimeen ryhdyttiin epäamerikkalaisen komitean vaatimuksesta.

Bimban asianajajina toimivat Ira Gollobin ja edesmennyt Blanche Freedman.

"Pillereitä" myös linnuille

Lontoo. — Eräs brittiläisyhtiö kokeilee syntyväisyyden säännöstelypillereitten vaikutusta kyyhkysiin.

Tuholaisten kontrolliin spesialisoituva Rentokil Ltd. kielsi huhut, että sen ensimmäinen suurimittainen kokeilu on alkamassa, mutta yhtiön eräs puhemies myönsi, että "laboratoriossa kokeillaan linnuille sopivia pillereitä".

"Rahalla saa" – jos saa!

Saigon. — Yhdysvallat on luvannut 50 kulta-taelsia — ei siis kolmeakymmentä hopearahaa" — palkkioksi mille tahansa Pohjois-Vietnamin talonpojalle, joka auttaa Pohjois-Vietnamissa alas ammutun yhdysvaltalaislentäjän pakenemaan.

Yhdysvaltain eräs puhemies sanoi lauantaina tämän rahan olevan dollareissa $1,760.

Tämä tarjous tehtiin perjantaina, jolloin Yhdysvaltain lentokoneet pudottivat 16,000,000 kullanväristä lentolehtistä Pohjois-Vietnamiin. Lentolehtisten allekirjoittajana oli USA:n suurlähettiläs Ellsworth Bunker.

Kysyttäessä, kuljettavatko yhdysvaltalaiset lentäjät nyt tarvikkeittensa joukossa myös tätä rahasummaa, USA:n eräs puhemies sanoi: "Minä en tiedä ja vaikka tietäisinkin, en voi kuitenkaan siitä asiasta puhua."

Länsi-Saksa käy ilmapallosotaa

Länsi-Saksan alueelta on viime aikoina lähetetty Saksan demokraattiseen tasavaltaan ilmapallojen mukana hallituksen vastaista propagandaa. Eräissä tapauksissa ovat ilmapallot aiheuttaneet aineellista vahinkoa ja vaikeuttaneet liikennettä, ilmoittaa uutistoimisto ADN.

PERHEEN NUOREMMILLE

Achievements in Outer Space

The Russians were the first to orbit an artificial satelite. They were the first to orbit a man — Yuri Gagarin in 1961. They were the first to orbit a two-man team in 1962, the first woman in space in 1963, the first three-man team in 1964 and Cosmonaut Leonov's somersault in space was another dramatic first. I wouldn't be surprised if the Russians beat the Americans to the moon.

American astronaut Alan B. Shepard flew a sub-orbital shot 115 miles at over 5,000 miles per hour in the spring of 1961. Virgil I Grissom flew another suborbital shot 118 miles high at over 5,000 miles per hour in the summer of 1961.

John H. Glen made 3 orbits in the beginning of 1962 and M. Scott Carpenter made 3 orbits in the spring of 1962. Following Carpenter Walter M. Schirra made 6 orbits in October 1962. The most important flight of the Mercury program that marked the end of the program was Leroy G. Cooper's 22 orbit flight in May, 1963.

The Gemini program was the key step to the Apollo or Moon shot. Virgil Grissom and John Young made three orbits to start the Gemini program in the spring of 1965. James McDivitt and Edward White spent 4 days in orbit and White was the first man to walk in space. Gordon Cooper set all kinds of records, not to mention their 8 days in orbit in August, 1965. Gemini-Titan 7 set new records with James Lovell and Frank Borman and they came within 6 feet of G-T 6 in December, 1965.

Unfortunately Neil Armstrong and David Scott had to end the first unsuccessful docking maneuver. Four more flights finnished off the program but I'm not going to go into detail about them.

The most important is the Apollo or Moon shot. It has been delayed because of the tragic deaths of Grissom, White and Chaffee. A flash fire destroyed the capsule during a test before the astronauts could escape. A board of inquiry stated that a broken wire started the fire but technicians can vow that it won't happen again. They will be removing the pure oxygen atmosphere and be putting in 78 per cent nitrogen, 21 per cent oxygen and 1 per cent other gasses or just plainly air. A quick escape hatch that can be opened in two seconds will be installed and all flammable materials will be replaced with inflammable materials.

I think if the U.S.S.R. and the U.S.A. would join forces, we would have reached the moon without any accidents already.

* * *

Eugene Came First with 87%

Dear Ira-täti, boys and girls.

I got my report card and I was first of a class of 36 with 87 per cent. A model and a telescope set was given to me for passing. Math and Science were best subjects in which I got 90.

A friend and I had made a science project for school which we named "Stepping Stones to Outer Space". The project was made of excellent pictures, 4 essays, my scrap book and my model of the spaceship going to the moon.

Bye for now.

Eugene Ellmen
St. Catharines.

P.S. — I haven't seen any opinions answering the discussion group idea. Has everyone gone to the moon? I must have missed the boat. Am sending in my speech I gave at school this year.

Irja-tädin postilaatikko

Dear boys and girls.

Heipa hei te kaikki perheen nuoremmat ja terveisiä lomalta. Loma on tältä vuodelta nyt pidetty ja virkistävväähän se oli kun sai olla kokonaista kaksi viikkoa kotona ja nyt taasen työhön ja toimintaan.

Ensinnäkin lausumme suurkiitoksemme Rauha-tädille perheen nuorempien osaston hoitamisesta. Kiitos Rauha-täti. Ja olihan tälle osastolle tullut uusi kynäilijäkin nimittäin Lorna Maki. Irja-tätikin lausuu sinut omasta puolestaan tervetulleeksi tähän meidän perheen nuorempien osastoon. I will hold you to that promise of writing to us when you return from Toronto.

Tänään meillä on kirje Eugeniltä ja hän myös lähetti meille hänen ainekirjoituksensa josta molemmista kiitos Eugenille. Eugene is very disappointed that nobody has voiced an opinion on his topic of Life on Other Planets. How about Leo from Powell River or Wayne from Bramalea answering Eugene. What do you think, is there life on other planets?

No niin lopetamme taas tähän ja toivomme hauskoja ja lämpimiä lomailmoja ja kuulemiin.

Irja-täti.

Israel rosvonnut . . .

(Jatkoa sivulta 1)

Jotkut ruoka- ja lääketarpeet, mitkä pääsihteeri aikoi luovuttaa YK:n Avustus- ja työhallinnolle avustuksena jaettavaksi, on viety pois, sanoo U Thant.

Kesäkuun 28 pnä esitetyn ensimmäisen valituksen jälkeen, selittää U Thant, on merkkejä "jatkuvasta näpistelystä, vandalismista ja sekasorrosta, mukaanlukien paikallisen väestön illanviettojen pitoja, minkä johdosta YK:n virkailijain tehtävät ovat tulleet erittäin vaikeiksi.

U Thant pyytää raportissaan, että YK:n virkailijat laativat yksityiskohtaisen luettelon aiheutetuista vahingoista ja varastetuista omaisuuksista, että niiden johdosta voidaan esittää vahingonkorvausvaatimus.

KAUNEIMMAT
KUKAT
toverimme
Erkki Penttisen
Muistolle
HELENA MÄKINEN
ELNA AHONEN
Toronto Ontario

Tehkää Suomi-matkanne BATORYLLA!
Gdynia Amerikan Linjan
suosittu matkustajalaiva
M. V. BATORY
liikennöi Montrealin, Kööpenhaminan ja Gdynian välillä.
Kulkuvuorot Montrealista:
HEINÄKUUN 26
ELOKUUN 22*
SYYSKUUN 20*
*Turistiluokan säästökauden halvin lipun hinta Montrealista Kööpenhaminaan U.S. $224.00.
Kesäkauden halvin turistiluokan lipun hinta Montrealista Kööpenhaminaan U.S. $266.00.
Kööpenhaminasta säännölliset yhteydet laivalla Helsinkiin tai junalla Tukholmaan ja siitä laivalla Turkuun tai Helsinkiin.
Tehkää paikkatilauksenne heti, osoitteella:
VAPAUS
TRAVEL AGENCY
P.O. Box 69 Sudbury, Ont.

V. S. ALANNE
Suomalais-englantilainen SANAKIRJA
1,111 sivua — Hinta sid. $13.75
Välttämätön apuneuvo — ajanmukainen ja luotettava suursanakirja — kaikille englannin kielen käyttäjille: kirjeenvaihtajille, kääntäjille, opettajille, opiskelijoille, lehtimiehille ym.
- Noin 130,000 hakusanaa ja lausepartta, joiden avulla ratkeavat kääntäjien visaisimmatkin ongelmat.
- Suomen kielen tuoreimmillekin sanauutuuksille vastineet.
- Monipuolinen valikoima erikoisalojen ammattisanastoa varsinkin tieteen, tekniikan, kaupan ja urheilun alalta.
Tilatkaa osoitteella:
VAPAUS PUBLISHING CO. LTD.
P. O. BOX 69 SUDBURY, ONTARIO